

Raport z wykonania
Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś
na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku

za lata 2023-2024

ul. Styki 8/3
45-864 Opole
tel./fax: 77 474-24-57
kom. 605-26-24-27
e-mail: albeko@poczta.fm

Wykonawcą

Raportu z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028
za lata 2023-2024

był zespół firmy ALBEKO z siedzibą w Opolu pod kierunkiem mgr inż. Beaty Podgórskiej

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	5
2. ZAKRES DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY WEJŚCIOWE DO RAPORTU O STANIE ŚRODOWISKA W GMINIE REŃSKA WIEŚ ZA LATA 2023-2024.	5
3. POLITYKA EKOLOGICZNA.....	6
4. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	8
4.1. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.	8
4.2. KLIMAT AKUSTYCZNY.	19
4.3. ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH.....	20
4.4. ZASOBY I JAKOŚĆ WÓD. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.	21
4.4.1. Wody powierzchniowe.	21
4.4.2. Wody podziemne.	28
4.4.3. Gospodarka wodno-ściekowa.....	29
4.5. ZASOBY GEOLOGICZNE.	30
4.6. GLEBY	32
4.7. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW.	32
4.8. ZASOBY PRZYRODNICZE.....	34
4.9. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA.....	38
5. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2023-2024 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW.....	40
6. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI.....	48
6.1 ANALIZA WSKAŹNIKÓW MONITORINGU POŚ.....	56
7. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA.....	56
8. DIAGNOZA, PROPOZYCJE NOWYCH PRIORYTETÓW I KRYTERIÓW ICH WYŁONIEŃA.....	59
9. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	60
10. LITERATURA	61

SPIS TABEL

Tabela 1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego w latach 2011-2024.	9
Tabela 2. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2023.	11
Tabela 3. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2024.	11
Tabela 4. Porównanie wyników rocznej oceny jakości powietrza za lata 2023-2024 w postaci graficznej.	13
Tabela 5. Zestawienie odcinków dróg krajowych i wojewódzkich na terenie Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego, objętych SMH.	19
Tabela 6. JCWP występujące na terenie Gminy Reńska Wieś wraz z oceną ryzyka osiągnięcia celów środowiskowych ujętych w Planie gospodarowania wodami w dorzeczu Odry	24
Tabela 7. Wyniki klasyfikacji i oceny stanu JCWP obejmujących teren Gminy Reńska Wieś w 2023 r.	25
Tabela 8. Wyniki oceny eutrofizacji wód wykonanej dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego w latach 2020-2023.	27
Tabela 9. Sieć wodociągowa w Gminie Reńska Wieś w odniesieniu do wartości bazowej.....	29
Tabela 10. Sieć kanalizacyjna w Gminie Reńska Wieś w odniesieniu do wartości bazowej.....	30
Tabela 11. Zasoby geologiczne i przemysłowe złóż na terenie Gminy Reńska Wieś znajdujące się w bazie zasobów geologicznych PIG-PIB	31
Tabela 12. Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Reńska Wieś w odniesieniu do wartości bazowych.....	33
Tabela 13. Użytki ekologiczne na terenie Gminy Reńska Wieś.....	35
Tabela 14. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Reńska Wieś.....	36
Tabela 15. Liczba miejscowych zagrożeń w 2023 i 2024 roku w podziale na wielkość zagrożenia.....	39
Tabela 16. Realizacja zadań w latach 2023-2024.	40
Tabela 17. Realizacja zadań w latach 2023-2024.	42
Tabela 18. Realizacja zadań w latach 2023-2024.	43
Tabela 19. Realizacja zadań w latach 2023-2024.	46
Tabela 20. Realizacja zadań w latach 2023-2024.	46
Tabela 21. Realizacja zadań w latach 2023-2024.	47
Tabela 22. Realizacja zadań z planu operacyjnego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś.	48
Tabela 23. Wskaźniki monitoringu dla Gminy Reńska Wieś w odniesieniu do wartości bazowych	51
Tabela 24. Wartości mierników celów głównych dla poszczególnych obszarów interwencji w odniesieniu do wartości bazowych	57

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1. <i>Emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego w latach 2011-2024.</i>	10
Rysunek 2. <i>Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego w latach 2011-2024.</i>	10
Rysunek 3. <i>Mapa rozkładu przestrzennego wskaźnika N_{HA} dla dróg poza aglomeracjami, zarządzanych przez GDDKiA na terenie Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego.</i>	20
Rysunek 4. <i>Obszary chronione na terenie Gminy Reńska Wieś</i>	35

1. WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity) Wójt co 2 lata przedstawia Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku został przyjęty Uchwałą Nr XXII/173/2020 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 26 sierpnia 2020 r. Ustawa „Prawo ochrony środowiska” nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji Programu ochrony środowiska. W samym Programie założono, iż analiza realizacji programu polegać będzie przede wszystkim na monitorowaniu czyli obserwacji zmian w wielu wzajemnie ze sobą powiązanych sferach funkcjonowania danego obszaru (ekonomicznej, społecznej, ekologicznej itp.).

W obowiązującym Programie Ochrony Środowiska założono, że system monitoringu dla gminy powinien zawierać n/w działania, które pozwolą na bieżące monitorowanie jego realizacji:

1. systematyczne zbieranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji poszczególnych zadań Programu; wynikiem tych działań będzie materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen,
2. uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych empirycznych; otrzymany materiał będzie służył przygotowaniu raportów,
3. przygotowanie raportów z realizacji zadań ujętych w Programie,
4. analiza porównawcza osiągniętych wyników z założeniami Programu; określenie stopnia wykonania zapisów przyjętego Programu oraz identyfikacja ewentualnych rozbieżności,
5. analiza przyczyn odchyłeń oraz określenie działań korygujących polegających na modyfikacji dotychczasowych oraz ewentualne wprowadzenie nowych instrumentów wsparcia,
6. przeprowadzenie zaplanowanych działań korygujących.

2. ZAKRES DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY WEJŚCIOWE DO RAPORTU O STANIE ŚRODOWISKA W GMINIE REŃSKA WIEŚ ZA LATA 2023-2024

Dane podstawowe do sporządzenia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś za lata 2023-2024 stanowią głównie:

- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku,
- sprawozdania opisowe z realizacji budżetu Gminy Reńska Wieś za rok 2023 i 2024,
- Raporty o stanie Gminy Reńska Wieś za 2023 i 2024 rok,
- raporty i oceny stanu środowiska w województwie opolskim wykonywane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska (GIOŚ-RWMS) za 2023 i 2024 r.,
- rejestr form ochrony przyrody publikowany przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska,
- informacje pozyskane z UG w Reńskiej Wsi,
- informacje statystyczne GUS,
- opracowania własne.

3. POLITYKA EKOLOGICZNA

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy – Prawo ochrony środowiska nastąpiła zmiana sposobu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska. Obecnie jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Według Wytycznych Ministra Środowiska do przygotowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w celu zapewnienia adekwatności i komplementarności poszczególnych POŚ, należy zadbać o ich spójność z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi, w szczególności z:

Program oparty jest na zapisach następujących dokumentów:

- *Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 roku (Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity).* Definiuje ono ogólne wymagania w odniesieniu do programów ochrony środowiska opracowywanych dla potrzeb województw, powiatów i gmin.
- *Wytyczne Ministra Środowiska do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska,* które podają sposób i zakres dokumentu oraz wskazówki, co do zawartości programów. Do podstawowych zasad tworzenia programów ochrony środowiska:
 - *zwięzłość i prostota,*
 - *spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi,*
 - *konsekwentne i świadome stosowanie terminów,*
 - *oparcie na wiarygodnych danych,*
 - *prawidłowe określenie celów,*
 - *przygotowanie założeń do POŚ,*
 - *włączenie interesariuszy w proces opracowania POŚ,*
 - *przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.*

W wytycznych określono następujące obszary interwencji:

1. *ochrona klimatu i jakości powietrza,*
2. *zagrożenia hałasem,*
3. *pola elektromagnetyczne,*
4. *gospodarowanie wodami,*
5. *gospodarka wodno-ściekowa,*
6. *zasoby geologiczne,*
7. *gleby,*
8. *gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,*
9. *zasoby przyrodnicze,*
10. *nadzwyczajne zagrożenia środowiska.*

Wymienione powyżej obszary interwencji powinny uwzględniać zagadnienia horyzontalne (przekrojowe, dotyczące wszystkich dziedzin), tj.:

- *adaptację do zmian klimatu,*
- *nadzwyczajne zagrożenia środowiska,*
- *działania edukacyjne,*
- *monitoring środowiska.*

- "Polityka ekologiczna państwa 2030" jest najważniejszą strategią w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument stanowi podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Rolą "Polityki ekologicznej państwa" jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Cel główny "Polityki..." - *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców* został przeniesiony wprost ze Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji takie jak:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Ze szczególną intensywnością realizowane będą działania mające na celu poprawę jakości powietrza przez ograniczenie niskiej emisji, która jest główną przyczyną powstawania smogu. W kontekście coraz częstszego występowania na terenie Polski fali upałów i nocy tropikalnych oraz susz na znaczeniu zyskują działania związane z adaptacją do zmian klimatu. Ich celem jest przeciwdziałanie miejskim wyspom ciepła, rozbudowa terenów zieleni oraz powszechniejsze retencjonowanie wody na terenach miast i wsi. *Polityka ekologiczna państwa 2030* przewiduje, że działania adaptacyjne będą polegały m.in. na opracowaniu i wdrożeniu dokumentów strategicznych/ planistycznych w zakresie gospodarowania wodami, wsparciu opracowania i wdrażania miejskich planów adaptacji do zmian klimatu, budowie niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji, renaturyzacji rzek i ich dolin, renaturyzacji mokradeł oraz na rozwoju zielonej i niebieskiej infrastruktury. Działania ukierunkowane będą również na zarządzanie wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych poprzez różne formy retencji i rozwój infrastruktury zieleni, ograniczenie zajmowania gruntów oraz zasklepiania gleby. Działania adaptacyjne będą prowadzone także na obszarach wiejskich. Będą one miały na celu w szczególności zwiększenie odporności krajobrazu rolniczego na zmiany klimatu i ochrony produkcji rolnej. Chronione i rozwijane będą zadrzewienia śródpolne i przydrożne (szczególnie o charakterze unikalnym przyrodniczo lub kulturowo) oraz prowadzone będą nowe przydrożne nasadzenia z przewagą krzewów rodzimych o bujnym ulistnieniu, zwłaszcza w regionach najbardziej narażonych na suszę i pustyńnienie, o niskim procencie lesistości. *Polityka ekologiczna państwa 2030* będzie stanowiła podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021-2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030. *Polityka ekologiczna państwa 2030* uchyla Strategię "Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r." w części dotyczącej Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska.

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności.
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku.
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030.
- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022.
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.
- Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku.

4. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA

Jakość poszczególnych obszarów interwencji powinna być nieustannie monitorowana, co ma na celu rejestrację oraz analizę krótko- i długoterminowych zmian zachodzących w systemach ekologicznych pod wpływem zmian klimatu, zanieczyszczeń i innych przejawów ingerencji człowieka. Analiza zebranych danych o jakości środowiska pozwala również na określenie zadań zmierzających do poprawy stanu ekologicznego wszystkich obszarów interwencji.

Coroczny monitoring środowiska na terenie województwa opolskiego (w tym na terenie Gminy Reńska Wieś) prowadzony jest przez GIOŚ-RWMŚ w Opolu. Wszelkie zmiany jakości środowiska jakie zaszły w okresie lat 2023-2024 zostały opisane i podsumowane w oparciu o publikację GIOŚ-RWMŚ.

4.1. Powietrze atmosferyczne

Stan zanieczyszczenia powietrza jest jednym z najbardziej zmiennych stanów środowiska. W znaczącym stopniu zależy od wielkości chwilowych emisji ze źródeł zlokalizowanych na danym terenie oraz od wielkości transgranicznej migracji zanieczyszczeń. Rozprzestrzenianie zanieczyszczeń w atmosferze determinowane jest warunkami meteorologicznymi, w tym intensywnością turbulencji wywołanej czynnikami mechanicznymi i termicznymi oraz własnościami fizyczno-chemicznymi atmosfery.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki, w sezonie zimowym, głównie w efekcie używania niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych (będących w złym stanie technicznym i nieprawidłowo eksploatowanych oraz spalanie złej jakości paliw, zasiarczonych, zapozielonych i niskokalorycznych węgla, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary zwartej zabudowy mieszkaniowej. Z kolei transport drogowy wpływa na całoroczny wysoki poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10.

Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, do 30 kwietnia każdego roku, GIOŚ-RWMŚ dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są dotrzymane dopuszczalne poziomy) lub utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Według przedstawionych poniżej danych GUS o emisji zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego w ciągu ostatnich lat występuje stały spadek wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych.

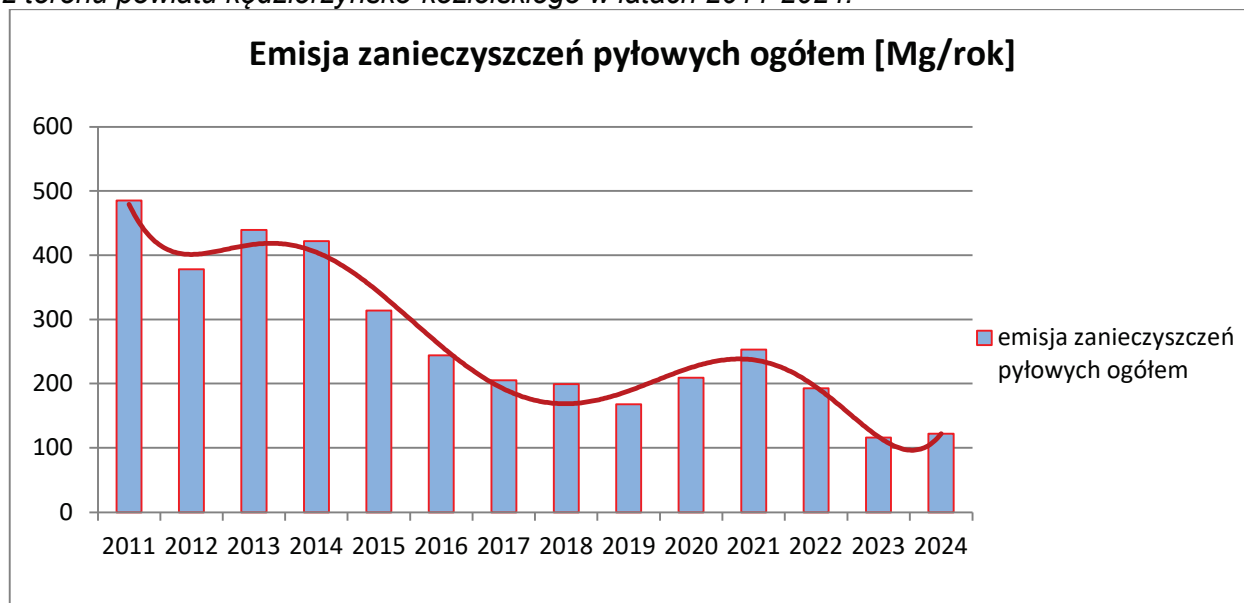
Tabela 1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego w latach 2011-2024.

Emisja zanieczyszczeń	Ilość zanieczyszczenia w Mg/rok													
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
pyłowych:														
ogółem	485	378	439	422	314	244	205	199	168	209	253	193	116	122
ogółem na 1 km ² powierzchni	0,78	0,60	0,70	0,68	0,50	0,39	0,33	0,32	0,27	0,33	0,40	0,31	0,19	0,20
ze spalania paliw	259	166	228	182	130	77	77	70	52	59	78	49	44	24
nawozów sztucznych	205	190	192	224	169	150	110	109	93	133	159	128	59	81
węglowo-grafitowe, sadza	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2	1	1	2
gazowych:														
ogółem	1 405 310	1 331 408	1 405 081	1 379 885	1 308 878	1 332 632	1 437 770	1 334 789	1 270 518	1 145 109	1 235 732	1 038 644	809 646	898 435
ogółem (bez dwutlenku węgla)	9 382	8 085	7 897	7 019	5 391	5 623	5 323	4 609	4 128	16 588	4 296	3 313	2 570	2 637
niezorganizowana	6	4	4	4	26	25	358	34	30	31	30	46	45	28
dwutlenek siarki	2 674	2 291	2 575	2 241	2 036	2 260	1 793	1 384	1 125	13 945	1 123	9033	815	502
tlenki azotu	2 544	1 818	1 998	1859	1 726	1 738	1 627	1 474	1 344	1 066	1 320	1 054	893	899
tlenek węgla	2 794	3 059	2 288	1 943	632	442	539	456	418	427	450	320	270	314
dwutlenek węgla	1 395 928	1 323 323	1 397 184	1 372 866	1 303 487	1 327 009	1 432 447	1 340 180	1 266 390	1 128 390	1 231 436	1 035 331	807 076	895 798

Źródło: www.stat.gov.pl

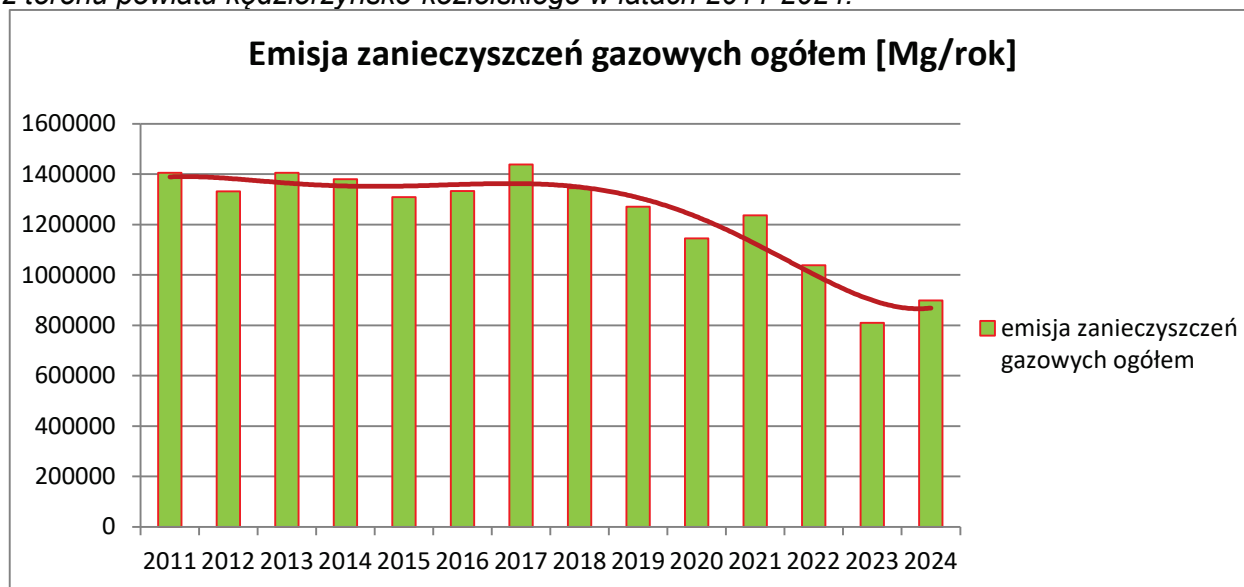
Emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego wraz z tendencją zmian w latach 2011-2024 przedstawiają wykresy poniżej:

Rysunek 1. Emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego w latach 2011-2024.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rysunek 2. Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego w latach 2011-2024.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Monitoring

Oceny i obserwacji zmian dokonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawę klasyfikacji stref zgodnie z art. 89 ww. ustawy stanowiły dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu oraz poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomy docelowe oraz poziomy celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012 r., poz. 1031) oraz ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity).

Oceny za lata 2023 i 2024 wykonano zgodnie z podziałem kraju, w którym strefę stanowią:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy oraz aglomeracji (strefa opolska).

Klasyfikacji stref za rok 2023 i 2024 wykonano w następujących klasach:

- **klasa A** - poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- **klasa C** - poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową lub wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji; należy określić obszary przekroczeń oraz dążyć do osiągnięcia wartości kryterialnych, niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza;

Jakość powietrza atmosferycznego

Rok 2023 – klasyfikacja stref:

Tabela 2. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2023.

Strefa	Ochrona zdrowia											
Strefa opolska	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim Raport wojewódzki za rok 2023 rok GIOŚ-RWMŚ w Opolu

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa opolska uzyskała klasę A

Na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2023” obszar Gminy Reńska Wieś w ramach „strefy opolskiej” został zakwalifikowany:

- wg kryterium ochrony zdrowia do **klasy A** ze względu na poziom, SO₂, NO₂, C₆H₆, CO, PM10, PM2,5, Pb, As, Cd, Ni i O₃, natomiast do **klasy C** z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji B(a)P.
- wg kryterium ochrony roślin do **klasy A** ze względu na poziom, SO₂, NO_x i O₃.

Rok 2024 – klasyfikacja stref:

Tabela 3. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2024.

Strefa	Ochrona zdrowia											
Strefa opolska	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim Raport wojewódzki za rok 2024 rok GIOŚ-RWMŚ w Opolu

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa opolska uzyskała klasę A

Na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2024” obszar Gminy Reńska Wieś w ramach „strefy opolskiej” został zakwalifikowany:

- wg kryterium ochrony zdrowia do **klasy A** ze względu na poziom, SO₂, NO₂, C₆H₆, CO, PM10, PM2,5, Pb, As, Cd, Ni i O₃, natomiast do **klasy C** z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji B(a)P.
- wg kryterium ochrony roślin do **klasy A** ze względu na poziom, SO₂, NO_x i O₃.

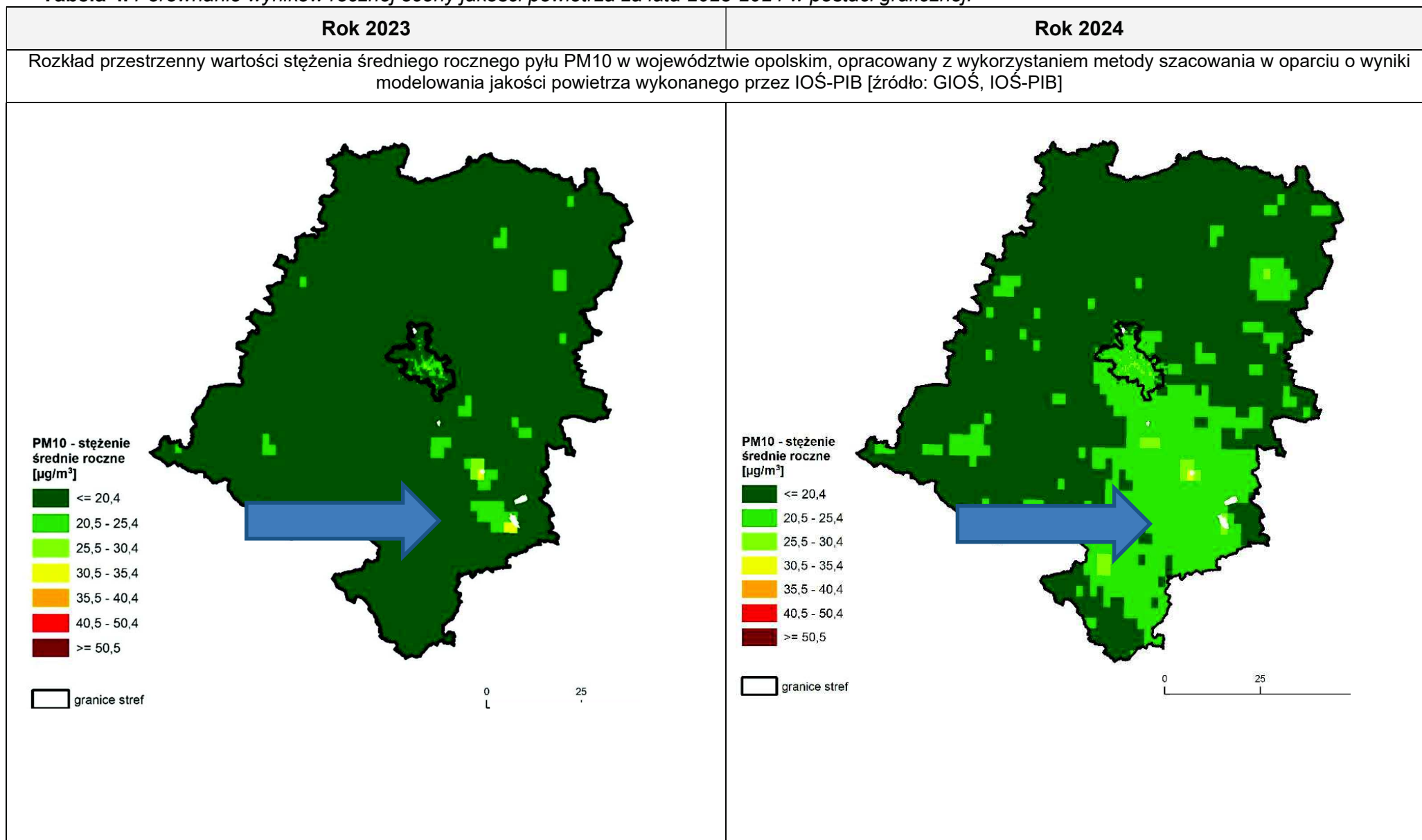
Podsumowanie monitoringu jakości powietrza za lata 2023-2024:

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie Gminy Reńska Wieś są:

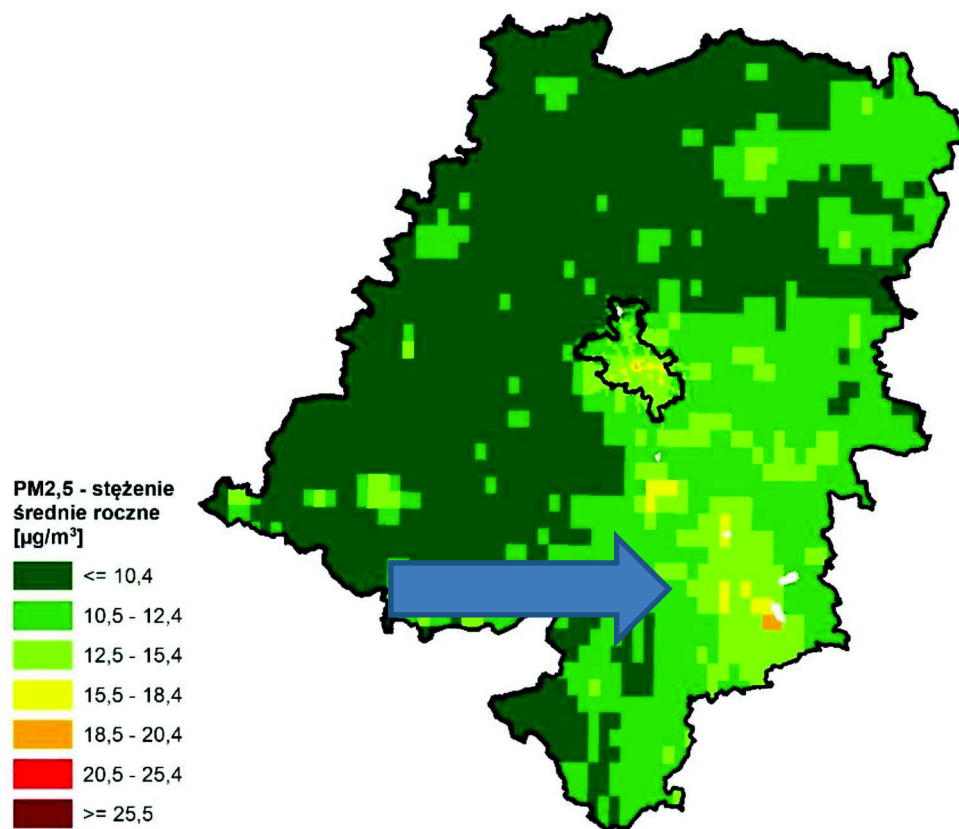
1. źródła komunalno – bytowe: kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe, emitory z zakładów użyteczności publicznej. Mają one znaczący wpływ na lokalny stan zanieczyszczenia powietrza, są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Emitują najczęściej zanieczyszczenia pyłowe i gazowe,
2. źródła transportowe (liniowe) – emisja zanieczyszczeń następuje na niskiej wysokości, tworząc niską emisję. Główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki,
3. zanieczyszczenia napływające spoza terenu gminy, zgodnie z dominującym kierunkiem wiatru.
4. pylenie wtórne z odsłoniętej powierzchni terenu.

Porównanie jakościowe wyników rocznej oceny jakości powietrza za lata 2023-2024 w postaci graficznej przedstawiają rysunki w tabeli poniżej:

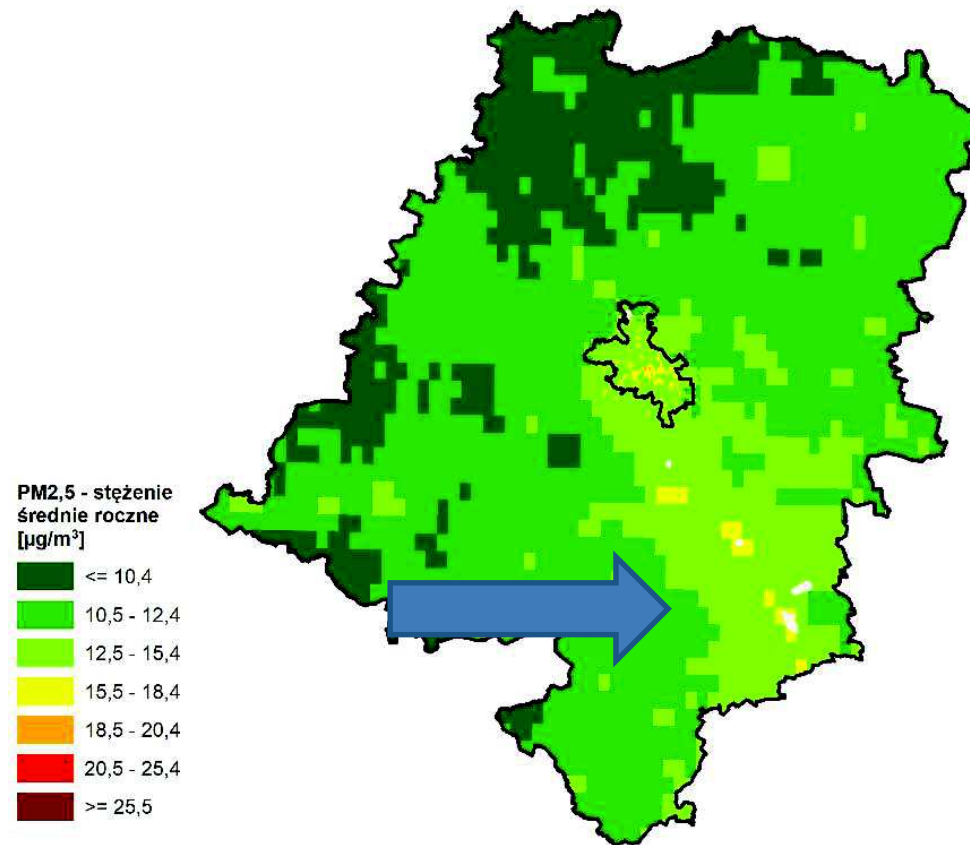
Tabela 4. Porównanie wyników rocznej oceny jakości powietrza za lata 2023-2024 w postaci graficznej.

Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniego rocznego pyłu PM_{2,5} w województwie opolskim, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

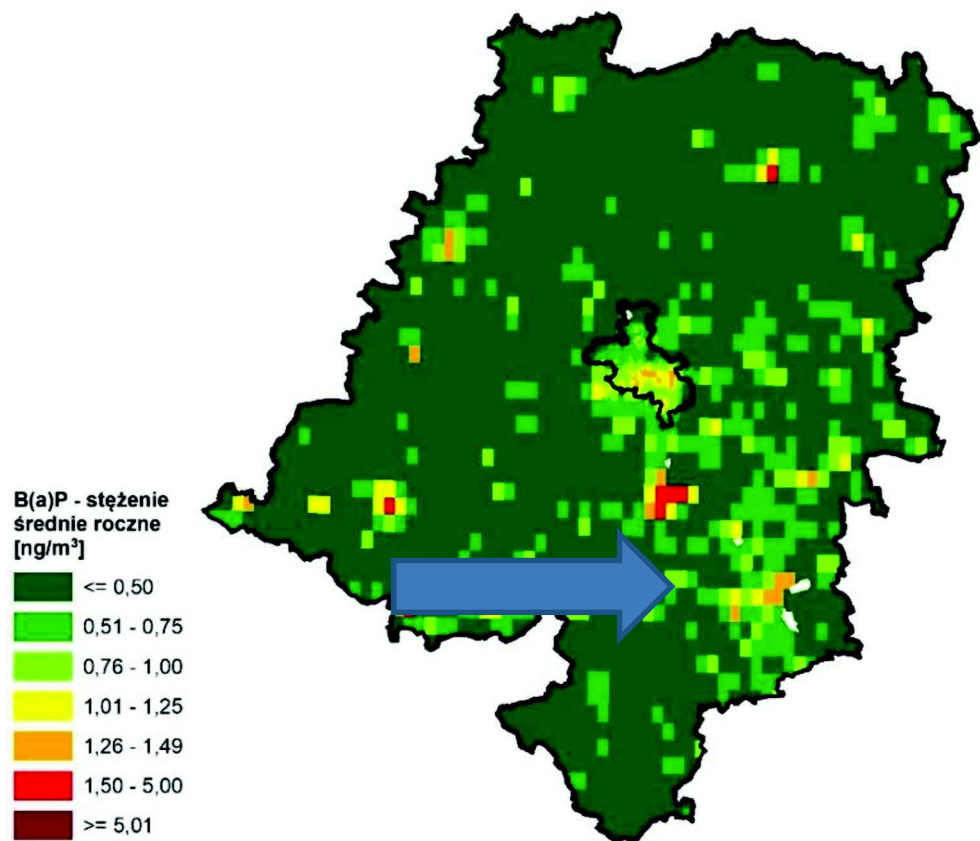

granicie stref

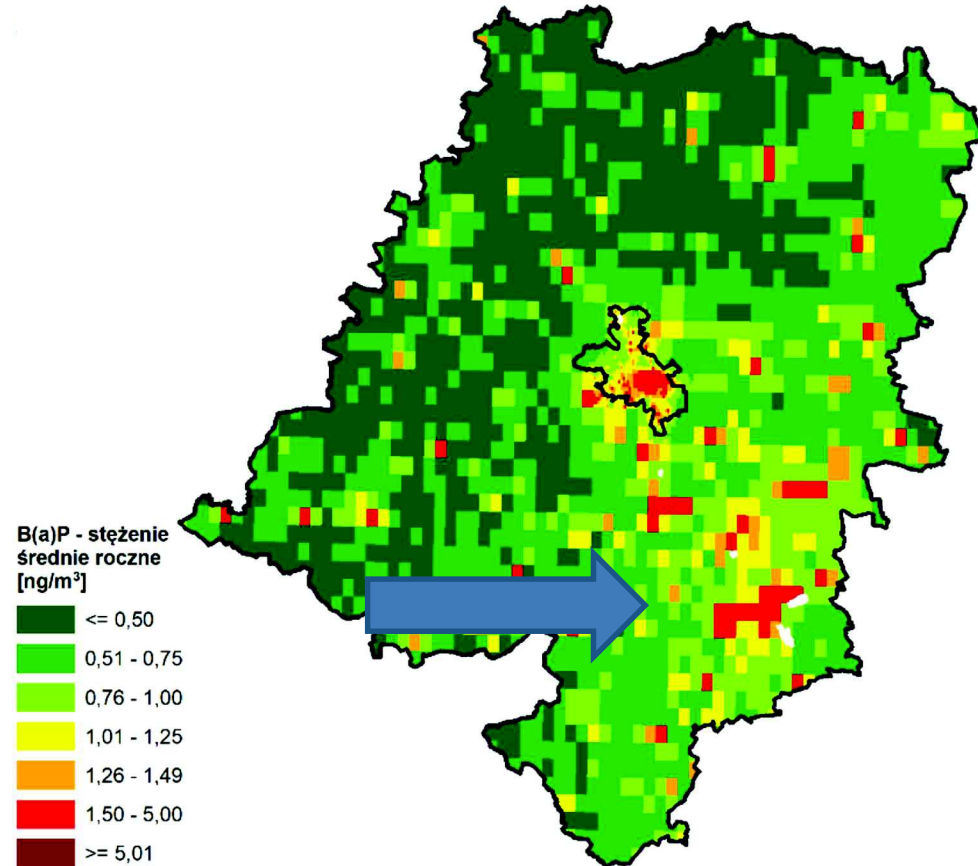

granicie stref

Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniego rocznego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ w województwie opolskim, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

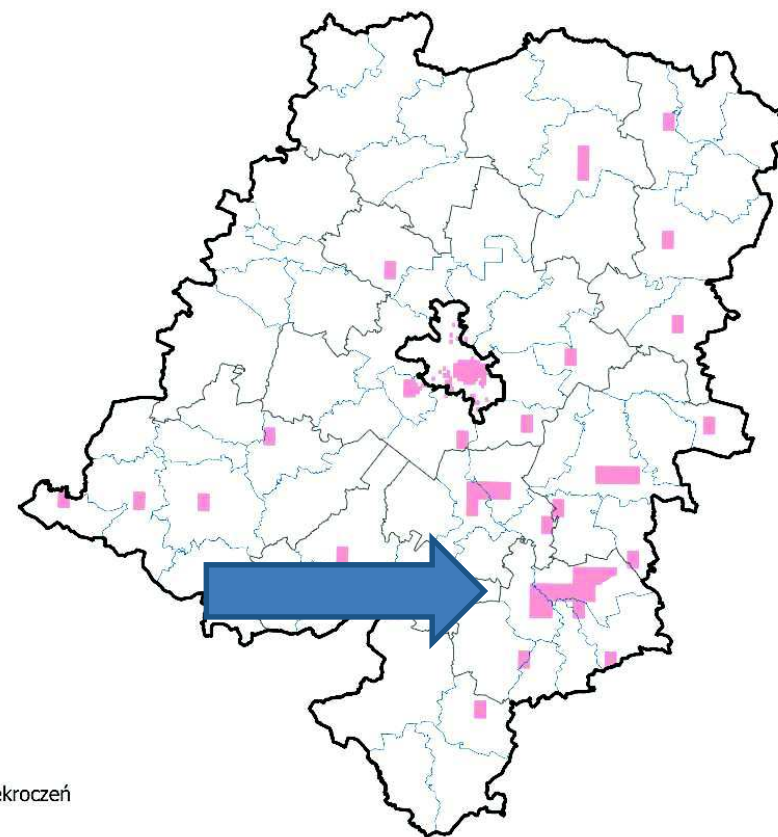
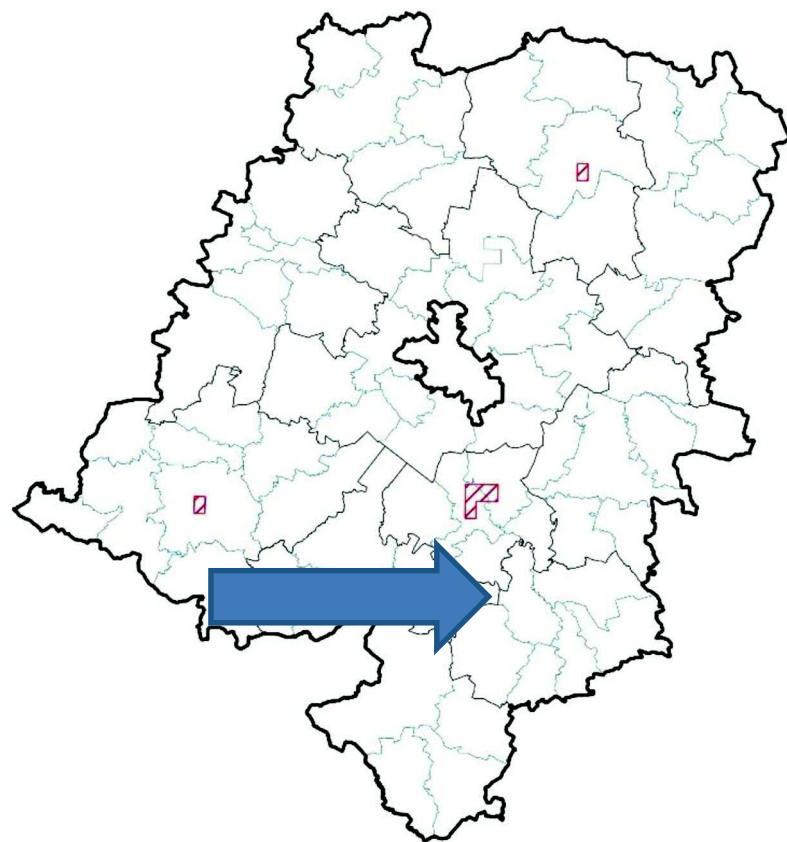

granicze stref

granicze stref

Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie opolskim [źródło: GIOŚ]

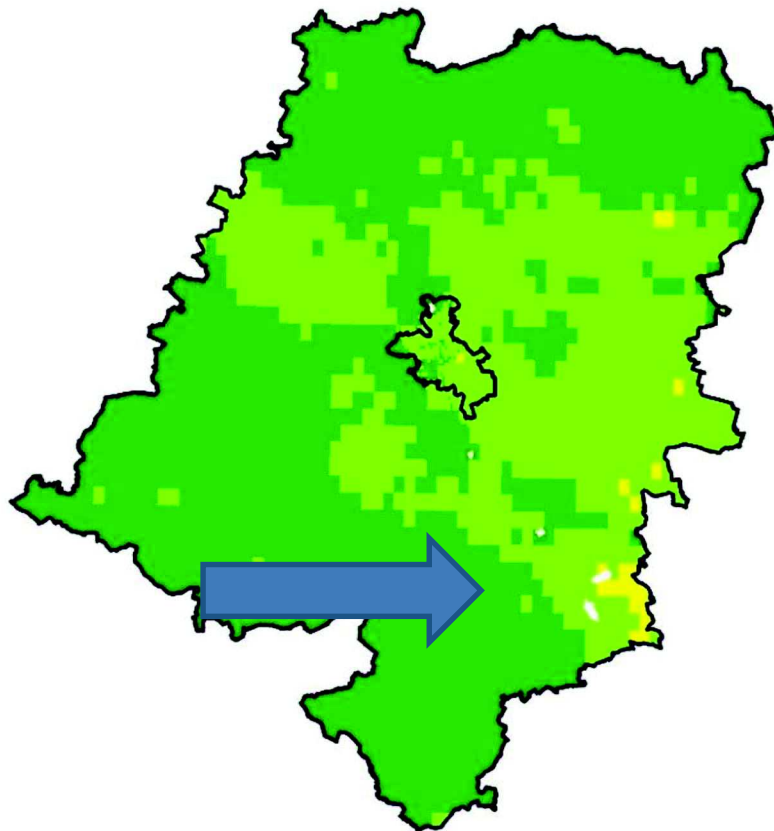
- obszary przekroczeń
- granice stref
- granice powiatów
- granice gmin

Rozkład przestrzenny liczby dni z przekroczeniem poziomu docelowego O_3 na obszarze województwa opolskiego – średnia z 3 lat, będący wynikiem modelowania jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: IOŚ-PIB]

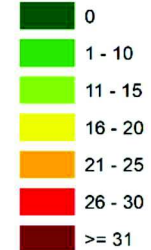
O_3 - liczba dni z przekroczeniami $120 [\mu g/m^3]$ przez stężenia ośmiogodzinne kroczące w roku uśrednione dla 3 lat

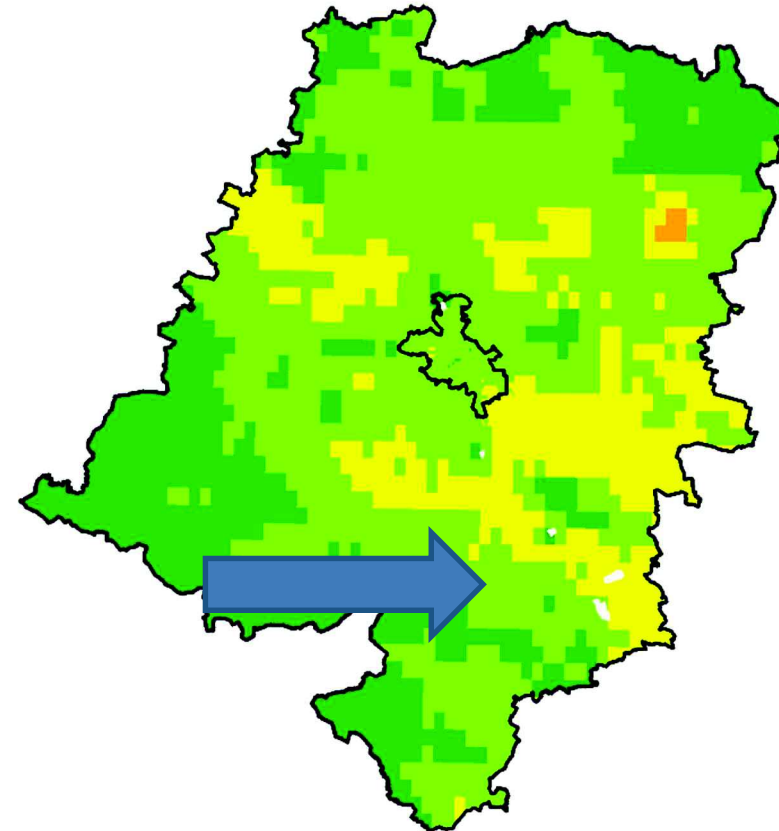
granicze stref

O_3 - liczba dni z przekroczeniami $120 [\mu g/m^3]$ przez stężenia ośmiogodzinne kroczące w roku uśrednione dla 3 lat

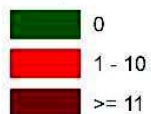

granicze stref

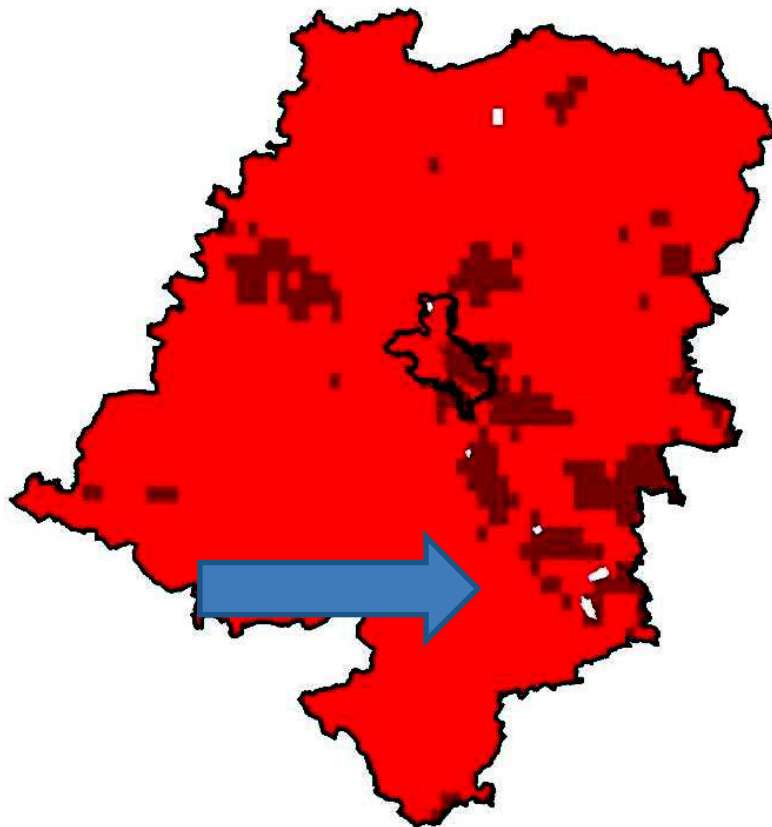

Rozkład przestrzenny liczby dni z przekroczeniem poziomu celu długoterminowego O_3 na obszarze województwa opolskiego, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

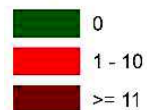
O_3 - liczba dni z przekroczeniami wartości 120 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] przez stężenia ośmiogodzinne kroczące w roku oceny

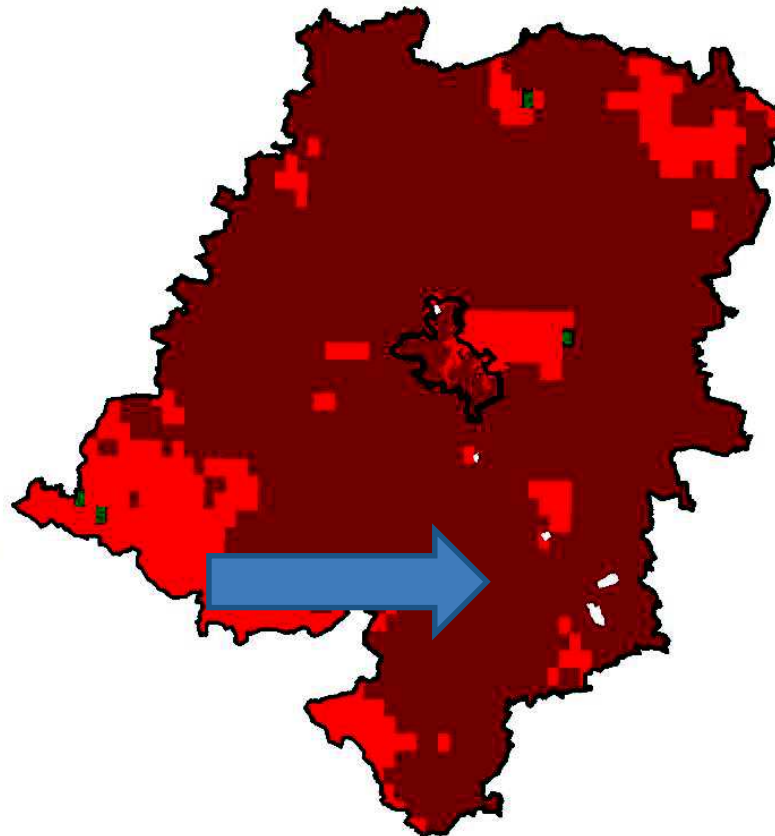
granicze stref

O_3 - liczba dni z przekroczeniami wartości 120 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] przez stężenia ośmiogodzinne kroczące w roku oceny

granicze stref

Źródło: GIOŚ-RWMŚ 2023-2024, opracowanie własne.

4.2. Klimat akustyczny

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity) traktuje hałas jako zanieczyszczenie, wobec którego należy przyjmować takie same ogólne zasady postępowania, jak dla pozostałych zanieczyszczeń i związanych z nimi dziedzin ochrony środowiska.

Wartości dopuszczalne poziomów hałasu określają:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. (Dz.U. 2014 r. poz. 112 - tekst jednolity) w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dn. 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. 2005 Nr 263, poz. 2202 z późn. zmianami),
- wspólnotowe regulacje prawne, w tym Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25.06.2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.

Stan środowiska, ze względu na jego zanieczyszczenia hałasem, określa się za pomocą tzw. klimatu akustycznego. Klimat akustyczny to zespół zjawisk akustycznych kształtowanych przede wszystkim przez źródła hałasu takie jak:

- transport drogowy, kolejowy, lotniczy,
- przemysł,
- przesył energii elektrycznej o wysokich napięciach.

W opracowanej w 2022 roku „Strategicznej mapie hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa opolskiego” (SMH) określono odcinki dróg krajowych dla których przeprowadzono analizy. W ww. mapie znalazł się jeden odcinek dróg z terenu Gminy Reńska Wieś:

Tabela 5. Zestawienie odcinków dróg krajowych i wojewódzkich na terenie Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego, objętych SMH.

Lp.	Nazwa odcinka	Nr drogi	Kilometraż początku	Kilometraż końca	Długość odcinka
Drogi krajowe					
1.	Kędzierzyn-Koźle (obwodnica DK40 – Większyce ul. Głogowska DK40	45	52+285	54+183	1,898

Źródło: *Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa opolskiego*

Staraniem Marszałka województwa opolskiego opracowany został nowy „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego”, uchwalony uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego nr II/11/2024 z dn. 28 maja 2024 r.

Program ochrony środowiska przed hałasem został opracowany dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż dróg krajowych i dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie oraz linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie zlokalizowanych w województwie opolskim.

Celem Programu ochrony środowiska przed hałasem jest określenie niezbędnych priorytetów i wskazanie działań mających na celu zmniejszenie uciążliwości i ograniczenie poziomu hałasu. Program wykonywany jest na obszarze pokrywającym się z zakresem map akustycznych dla odcinków dróg krajowych i wojewódzkich w województwie opolskim o średniodobowym natężeniu ruchu (SDR) przekraczającym 8 219 pojazdów/dobę, co odpowiada 3 000 000 pojazdów w ciągu roku, oraz dla odcinków linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie, które to mapy pełnią funkcję źródła informacji o stanie klimatu akustycznego. W ramach Programu przedstawiono szereg zaleceń o charakterze rozwiązań technicznych oraz wskazano kierunki innych działań, których realizacja pozwoli w największym stopniu osiągnąć wyznaczony cel. W opracowaniu opisane zostały koncepcje działań naprawczych, mających na celu poprawę stanu

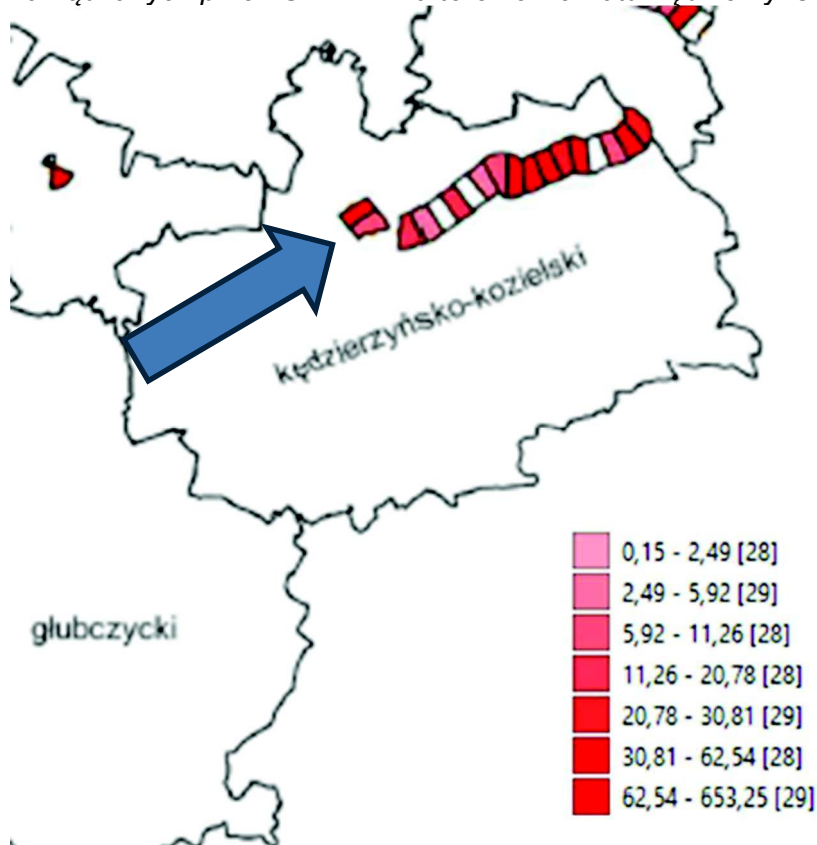
klimatu akustycznego, przedstawione w ramach opracowanych map akustycznych będących przedmiotem oceny dróg krajowych, wojewódzkich i linii kolejowych.

Na terenie Gminy Reńska Wieś występują tereny wymagające podjęcia działań ograniczających poziom hałasu w środowisku:

w otoczeniu DK45:

- tereny zagrożone hałasem występują wzdłuż miejscowości Większyce oraz w miejscowości Reńska Wieś. Największe zasięgi izolinii określające przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu występują w okolicy ul. Księżycowej w m. Większyce.

Rysunek 3. Mapa rozkładu przestrzennego wskaźnika N_{HA} dla dróg poza aglomeracjami, zarządzanych przez GDDKiA na terenie Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego.

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego 2024

4.3. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity) - dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

W odniesieniu do Gminy Reńska Wieś źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego są:

- stacje i linie energetyczne,
- pojedyncze nadajniki radiowe,
- stacje transformatorowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- radiostacje amatorskie i stacje CB-radio,
- stacje bazowe łączności radiotelefonicznej,

- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w przemyśle, placówkach naukowo badawczych, ośrodkach medycznych,
- urządzenia powszechnego użytku emitujące pola elektromagnetyczne, w tym pojedyncze aparaty telefonii komórkowej, sterowniki radiowe itp.

Rok 2023

W 2023 roku GIOŚ-RWMS nie przeprowadzał pomiarów natężenia promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Reńska Wieś. Przeprowadzone badania na terenie województwa opolskiego wykazały, że w badanych punktach pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Średnia wartość PEM dla pomiarów wykonanych we wszystkich punktach pomiarowych województwie opolskim w 2023 roku wyniosła 0,67 V/m.

Rok 2024

W 2024 roku GIOŚ-RWMS nie przeprowadzał pomiarów natężenia promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Reńska Wieś. Przeprowadzone badania na terenie województwa opolskiego wykazały, że w badanych punktach pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych, określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019, poz. 2448). Średnia wartość PEM dla pomiarów wykonanych dla gmin wiejskich w województwie opolskim w 2024 roku wyniosła 0,31 V/m.

4.4. Zasoby i jakość wód. Gospodarka wodno-ściekowa

4.4.1. Wody powierzchniowe

Obecnie klasyfikację wód powierzchniowych określa się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475).

Rozporządzenie to definiuje 5 klas stanu ekologicznego:

- klasa I – stan bardzo dobry – dla wód o niezmienionych warunkach przyrodniczych lub zmienionych tylko w bardzo niewielkim stopniu,
- klasa II – stan dobry – gdy zmiany warunków przyrodniczych w porównaniu do warunków niezakłóconych działalnością człowieka są niewielkie,
- klasa III – stan umiarkowany – obejmujący wody przekształcone w średnim stopniu,
- klasa IV – stan słaby – wody o znacznie zmienionych warunkach przyrodniczych (biologicznych, fizyko-chemicznych, morfologicznych), gdzie gatunki roślin i zwierząt znacznie różnią się od tych, które zwykle towarzyszą danemu typowi jednolitej części wód,
- klasa V – stan zły – wody o poważnie zmienionych warunkach przyrodniczych, w których nie występują typowe dla danego rodzaju wód gatunki.

Dodatkowo uwzględniono zasady określone szczegółowo w opracowanych przez GIOŚ wytycznych dla wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska do przeprowadzenia oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Odstąpiono od stosowania zasady dziedziczenia wyników klasyfikacji wskaźników biologicznych, hydromorfologicznych, wskaźników fizykochemicznych, jak również wskaźników chemicznych (czyli nie uwzględniano w ocenie stanu/potencjału ekologicznego oraz w ocenie stanu chemicznego wyników klasyfikacji w/w wskaźników z ubiegłych lat).

Podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami, do którego odnoszą się również oceny stanu wód są jednolite części wód (JCW). Prawo wodne dzieli JCW na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) i jednolite części wód podziemnych (JCWPd).

Jednolitą częścią wód powierzchniowych jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, a także fragment morskich wód wewnętrznych, przejściowych lub przybrzeżnych.

Klasyfikacja elementów biologicznych:

Klasyfikacja elementów biologicznych polega na nadaniu każdemu badanemu elementowi jednej z pięciu klas jakości wód powierzchniowych, przy czym:

- klasa I oznacza stan bardzo dobry/maksymalny potencjał biologicznego wskaźnika jakości wód,
- klasa II oznacza stan/potencjał dobry biologicznego wskaźnika jakości wód,
- klasa III oznacza stan/potencjał umiarkowany biologicznego wskaźnika jakości wód,
- klasa IV oznacza stan/potencjał słaby biologicznego wskaźnika jakości wód,
- klasa V oznacza stan/potencjał zły biologicznego wskaźnika jakości wód.

Po porównaniu wyników klasyfikacji uzyskanych dla poszczególnych elementów biologicznych o wyniku klasyfikacji decydował ten element, któremu nadano najmniej korzystną klasę.

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych:

Do elementów fizykochemicznych, wspierających elementy biologiczne, zalicza się wskaźniki charakteryzujące:

- stan fizyczny, w tym warunki termiczne,
- zasolenie,
- zakwaszenie,
- warunki biogenne,

oraz wskaźniki z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne.

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych polega na przypisaniu każdemu badanemu wskaźnikowi odpowiedniej klasy jakości wód powierzchniowych, przy czym:

- klasa I oznacza stan bardzo dobry/maksymalny potencjał,
- klasa II oznacza stan dobry/dobry potencjał,
- niespełnienie wymogów klasy II oznacza stan/potencjał poniżej dobrego.

Określenia klasy jakości wód dla każdego z badanych wskaźników dokonuje się przez porównanie wartości średniej rocznej (o ile w załącznikach do rozporządzenia nie określono inaczej) z wartościami granicznymi, przy czym ilość wyników pomiarów przyjmowana do obliczeń średniej rocznej nie może być mniejsza niż 4. O klasyfikacji decyduje ten wskaźnik, któremu nadano najmniej korzystną klasę.

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego:

Stan/potencjał ekologiczny jednolitych części wód ocenia się na podstawie wyników klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych. Klasyfikację stanu ekologicznego przeprowadza się dla naturalnych jednolitych części wód powierzchniowych. Klasyfikacja polega na nadaniu jednolitej części wód powierzchniowych jednej z pięciu klas stanu ekologicznego, przy czym:

- klasa I oznacza bardzo dobry stan ekologiczny,
- klasa II oznacza dobry stan ekologiczny,
- klasa III oznacza umiarkowany stan ekologiczny,
- klasa IV oznacza słaby stan ekologiczny,
- klasa V oznacza zły stan ekologiczny.

Stan/potencjał ekologiczny JCWP klasyfikuje się na podstawie danych uzyskanych w wyniku realizacji badań monitoringowych w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym.

Klasyfikacja stanu chemicznego:

Stan chemiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się na podstawie oceny wyników badań substancji priorytetowych i innych substancji zanieczyszczających. Przyjmuje się, że jednolita część wód jest w dobrym stanie chemicznym, jeżeli dla każdego punktu pomiarowo - kontrolnego wartości średnioroczne (wyrażone jako średnia arytmetyczna z pomierzonych stężeń wskaźników) oraz stężenia maksymalne (wyrażone jako 90 percentyl) nie przekraczają dopuszczalnych wartości odpowiednio średniorocznych i dopuszczalnych stężeń maksymalnych określonych dla poszczególnych kategorii wód. Jeżeli JCWP nie spełnia ww. wymagań określa się jej stan chemiczny jako „poniżej dobrego”.

Klasyfikacja stanu:

Stan jednolitych części wód powierzchniowych ocenia się na podstawie wyników badań z reprezentatywnego dla danej JCWP punktu pomiarowego, uwzględniając wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego JCWP i wyniki klasyfikacji stanu chemicznego.

Stan jednolitej części wód można ocenić jako dobry lub zły, w zależności od klasyfikacji stanu chemicznego i stanu/potencjału ekologicznego. Jednolita część wód powierzchniowych może być oceniana jako będąca w dobrym stanie tylko jeżeli jej stan chemiczny jest dobry i jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny są co najmniej dobre.

Stan chemiczny określa się na podstawie badań substancji z grupy wskaźników chemicznych charakteryzujących występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2021 poz. 1475). oceniane są substancje priorytetowe oraz wskaźniki innych substancji zanieczyszczających, zgodnie z wnioskiem Komisji Europejskiej KOM 2006/0129 (COD) dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie norm jakości środowiska w dziedzinie polityki wodnej oraz zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE. Ocena stanu chemicznego polega na porównaniu wyników badań do wartości granicznych chemicznych wskaźników jakości wód dla danego typu jednolitych części wód przedstawionych w załączniku nr 8 wyżej cytowanego rozporządzenia. Przekroczenie tych wartości powoduje przyjęcie złego stanu chemicznego.

Ocena wód powierzchniowych poprzez określenie ich stanu ekologicznego jest nowym podejściem zgodnym z założeniami Dyrektywy 2000/60/WE, zwanej Ramową Dyrektywą Wodną. Stan ekologiczny wód określany jest na podstawie elementów biologicznych (fitoplankton, fitobentos, makrolity, makrobezkręgowce bentosowe i ryby) oraz parametrów wspomagających (elementy fizykochemiczne).

Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły.

W roku 2023 przeprowadzone zostały badania jakości tzw. Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) na terenie województwa opolskiego, w tym dla ośmiu JCWP obejmujących teren Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego. Od dnia 4 listopada 2022 r. obowiązuje Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 300).

Plan gospodarowania wodami stanowi jednolity instrument zarządzania gospodarką wodną na terenie państw Unii Europejskiej. Przedstawia on aktualny stan wód w obrębie obszaru dorzecza, podsumowuje działania niezbędne do osiągnięcia tzw. dobrego stanu wód oraz posłuży jako mechanizm sprawozdawczy do opracowywania raportów dla Komisji Europejskiej.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry określa cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych, ustalonych na mocy art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W pierwszym cyklu planowania gospodarowania wodami w Polsce, cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Przy ustalaniu celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z RDW warunkiem nie pogarszania ich stanu.

Tabela 6. JCWP występujące na terenie Gminy Reńska Wieś wraz z oceną ryzyka osiągnięcia celów środowiskowych ujętych w Planie gospodarowania wodami w dorzeczu Odry

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typologia JCWP	Status	Stan (ogólny)	Stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLRW600009117474	Dopływ spod Marianków	Potok lub strumień nizinny	naturalna część wód	brak danych	nie można dokonać oceny stanu/potencjału u (brak badań biologicznych w JCWP)	brak danych	zagrożona
PLRW600011117159	Odra od granicy do Kanału Gliwickiego	Rzeka nizinna	silnie zmieniona część wód	zły stan wód	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zagrożona
PLRW60001711738	Trzciniec	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	naturalna część wód	brak danych	nie można dokonać oceny stanu/potencjału u (brak badań biologicznych w JCWP)	stan chemiczny dobry	zagrożona
PLRW60001911759	Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi	Rzeka nizinna	silnie zmieniona część wód	zły stan wód	zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zagrożona
PLRW600018117489	Ligocki Potok	Potok lub strumień nizinny	naturalna część wód	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zagrożona
PLRW600020117499	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	Rzeka nizinna	naturalna część wód	brak danych	nie można dokonać oceny stanu/potencjału u (brak badań biologicznych w JCWP)	brak danych	zagrożona
PLRW6000161171429	Olszówka	Potok lub strumień nizinny	silnie zmieniona część wód	zły stan wód	dobry potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zagrożona

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. 2023 poz. 335) w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

W 2023 r. GIOŚ-RWMŚ w Opolu przeprowadzał badania jakości wód powierzchniowych dla trzech JCWP na obszarze Gminy Reńska Wieś:

Tabela 7. Wyniki klasyfikacji i oceny stanu JCWP obejmujących teren Gminy Reńska Wieś w 2023 r.

Nazwa JCWP/ nazwa ppk	Klasa elementów				Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
	biologicznych	hydromorfolo- gicznych	fizykochemi- cznych	fizykochemi- cznych – spec. zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne			
Odra od granicy do Kanału Gliwickiego – ppk Odra – Kłodnica, poniżej ujścia Kłodnicy PLRW600011117159	III	-	>II	-	W roku 2023 nie została dokonana klasyfikacja i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a wyłącznie klasyfikacja wskaźników jakości wód, zgodnie z § 14 i § 15 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1475).		
Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi – ppk Odra Obrowiec PLRW60001911759	-	-	>II	-			
Olszówka – ppk Olszówka – ujście do Odry, Koźle PLRW6000161171429	-	-	>II	-			

Źródło: Klasyfikacja i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych w 2023 r., GIOŚ-RWMŚ w Opolu.

Uwaga: Zaznaczyć należy, iż umiejscowienie punktów pomiarowych dla poszczególnych JCWP poza terenem powiatu determinuje przedstawiony wyżej wynik pomiaru, jednakże nie określa jakości wód powierzchniowych bezpośrednio na terenie powiatu.

Analiza parametrów wód w badanych przez GIOŚ-RWMŚ dla badanych JCWP wykazała:

Elementy biologiczne:

- dla jednej JCWP określono III klasę elementów biologicznych,
- dla dwóch JCWP nie określono klasy elementów biologicznych.

Elementy hydromorfologiczne:

- nie były określane

Elementy fizykochemiczne:

- dla trzech JCWP określono >II klasę elementów fizykochemicznych,

Elementy fizykochemiczne - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne:

- nie były określane

Stan/potencjał ekologiczny, stan chemiczny i stan ogólny JCWP nie były określane.

Eutrofizacja – to proces wzbogacania się zbiorników wodnych w substancje odżywcze — pierwiastki biogenne, głównie azot i fosfor, także potas i sód, powodujący nadmierną produkcję biomasy glonów (co objawia się tzw. zakwitami glonów) prowadzący do eutrofizmu.

Prowadzi do zmian właściwości wody, polegających na występowaniu intensywnego zabarwienia i zapachu, mętności, dużych wahaniami stężenia tlenu i odczynu (pH) w warstwie górnej oraz powstaniu warunków beztlenowych w głębszych warstwach, co jest przyczyną wymierania organizmów zwierzęcych, zwłaszcza ryb. Eutrofizacja prowadzi do dominacji organizmów beztlenowych (saprobionty) i gromadzenia się znacznej ilości materii organicznej (mułów), w wyniku czego zbiornik wypłyca się, może przekształcić się w staw, bagno lub torfowisko niskie. Zapobieganie eutrofizacji polega na ograniczaniu dopływu pierwiastków biogennych do wód wraz ze spływami z pól uprawnych przez odpowiednie zabiegi agrotechniczne oraz przez ich eliminację ze ścieków bytowych i przemysłowych (oczyszczanie ścieków). Oceny stanu eutrofizacji wód dokonuje się na podstawie wyników badań fizycznych, chemicznych oraz biologicznych (bada się liczebność i skład gatunkowy organizmów planktonowych, bentosowych i poroślowych, skład gatunkowy ryb)¹.

Wyniki oceny eutrofizacji JCWP na terenie Gminy Reńska Wieś w latach 2020-2023 przedstawione zostały w tabeli poniżej:

¹ Źródło: encyklopedia PWN

Tabela 8. Wyniki oceny eutrofizacji wód wykonanej dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego w latach 2020-2023.

Nazwa JCWP	Nazwa ppk	Kod JCWP	Klasa wskaźników eutrofizacji	Klasa wskaźników eutrofizacji: I lub II: NIE, III, IV lub V: TAK
Trzciniec	Trzciniec – poniżej Kolonii Mechnica	PLRW60001011738	III	TAK
Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	Stradunia - Stradunia	PLRW600011117499	III	TAK
Ligocki Potok	Ligocki Potok – Pokrzywnica	PLRW600018117489	II	NIE
Odra od granicy do Kanału Gliwickiego	Odra – Kłodnica, poniżej ujścia Kłodnicy	PLRW600011117159	IV	TAK
Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi	Odra Obrowiec	PLRW60001911759	IV	TAK
Olszówka – ppk Olszówka	ujście do Odry, Koźle	PLRW6000161171429	IV	TAK

Źródło: Ocena eutrofizacji wód powierzchniowych w latach 2020-2023, GIOŚ-RWMŚ

Objaśnienia: JCWP - **Jednolite części wód** zostały wyznaczone, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, która definiuje je jako: oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Do degradacji wód powierzchniowych na obszarze gminy przyczyniają się zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych, jak również zanieczyszczenia tranzytowe dostarczane wodami powierzchniowymi. Na obszarach pozbawionych infrastruktury komunalnej należy się spodziewać degradacji wód powierzchniowych przez niekontrolowane zrzuty ścieków z terenów zabudowanych, trafiające do gruntu, rowów melioracyjnych, bądź bezpośrednio do cieków. Powodują one z reguły lokalne zanieczyszczenie wód objawiające się wzrostem wartości BZT₅, oraz zawartości sodu, potasu, azotanów i fosforanów, a także skażenie bakteriologiczne wody. Do zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi (azotany, fosforany) przyczyniają się także spływy z pól uprawnych oraz nawożonych łąk i pastwisk.

W odniesieniu do stanu rzek, w ostatnim czasie w efekcie długotrwałego występowania wysokich temperatur, niskiego stanu wód i związanego z tym znacznego podnoszenia się temperatur wód w rzekach następują m.in. przekroczenia parametrów fizyko-chemicznych, śnięcia ryb.

4.4.2. Wody podziemne

Zakres dopuszczalnych wartości wskaźników jakości wody określają następujące akty prawne:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019 poz. 2148).
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294).

Ocenę jakości wód podziemnych przeprowadza GIOŚ-RWMS w Opolu. Monitoring wód podziemnych obejmuje punkty pomiarowe, monitorujące wszystkie główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), użytkowe poziomy wodonośne, obszary zwiększonego drenażu oraz obszary szczególnie zagrożone przez przemysł. Uwzględnia warunki hydrogeologiczne w ujęciu regionalnym i lokalnym oraz występowanie potencjalnych ognisk zanieczyszczeń i zagrożeń wód podziemnych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska oceny jakości elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych oraz oceny stanu chemicznego i stanu ilościowego wód podziemnych dokonuje się dla każdego okresu, do którego stosuje się plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Zarówno badania jak i oceny stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych wykonuje państwowa służba hydrogeologiczna (art. 349 ustawy Prawo wodne, Dz.U. 2024 poz. 1087 – tekst jednolity ze zm.). Przy określaniu klasy jakości wód podziemnych (I-V) w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie elementów fizykochemicznych, gdy jest ono spowodowane przez naturalne procesy, z zastrzeżeniem, że to przekroczenie nie dotyczy elementów fizykochemicznych oznaczonych w załączniku symbolem „H” (substancje niebezpieczne) i mieści się w granicach przyjętych dla kolejnej niższej klasy jakości wody. W przypadku większej liczby badań monitoringowych w ciągu roku do porównań przyjmuje się wartość średniej arytmetycznej stężeń badanych elementów fizykochemicznych uzyskanych z rocznych wyników badań monitoringowych w punkcie pomiarowym.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Klasyfikacja obejmuje pięć klas jakości wód, z uwzględnieniem przepisów w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi:

klasa I – wody o bardzo dobrej jakości:

- wartości wskaźników jakości wody są kształtowane jedynie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w warstwie wodonośnej,
- żaden ze wskaźników jakości wody nie przekracza wartości dopuszczalnych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

klasa II – wody dobrej jakości:

- wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na oddziaływania antropogeniczne,
- wskaźniki jakości wody, z wyjątkiem żelaza i manganu, nie przekraczają wartości dopuszczalnych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

klasa III – wody zadowalającej jakości:

- wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów lub słabego oddziaływania antropogenicznego,

- mniejsza część wskaźników jakości wody przekracza wartości dopuszczalne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

klasa IV – wody niezadowolającej jakości:

- wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów oraz słabego oddziaływania antropogenicznego,

- większość wskaźników jakości wody przekracza wartości dopuszczalne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

klasa V – wody złej jakości:

- wartości wskaźników jakości wody potwierdzają oddziaływania antropogeniczne,

- woda nie spełnia wymagań określonych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Rok 2023

Na terenie Gminy Reńska Wieś w 2023 roku nie wyznaczono punktów pomiarowych wód podziemnych.

Rok 2024

Na terenie Gminy Reńska Wieś w 2024 roku nie wyznaczono punktów pomiarowych wód podziemnych.

4.4.3. Gospodarka wodno-ściekowa

Emisja zanieczyszczeń do wód

Czynnikiem stanowiącym największe zagrożenie dla stanu jakości wód jest działalność antropogeniczna. Do głównych presji wywieranych przez człowieka na środowisko wodne należy zaliczyć:

- pobór wód na różne cele,
- wprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych,
- zanieczyszczenia obszarowe, spływające z wodami opadowymi głównie z terenów użytkowanych rolniczo,
- zmiany morfologiczne (regulacja rzek, ochrona przeciwpowodziowa).

Prowadzone są działania zmierzające do racjonalizacji zużycia wody, zarówno na cele produkcyjne jak i gospodarstw domowych, wymuszonej przez zastosowane instrumenty prawno-ekonomiczne (opłaty, kary i skuteczniejsze kontrole). Racjonalizacji zużycia wody sprzyja również upowszechnienie pomiaru jej zużycia oraz wprowadzenie zamkniętych obiegów wody.

Podstawowe parametry sieci wodociągowych w Gminie Reńska Wieś w odniesieniu do wartości bazowej przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 9. Sieć wodociągowa w Gminie Reńska Wieś w odniesieniu do wartości bazowej.

Parametr	jm.	Wartość bazowa	Wartość aktualna
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	121,57	126,712
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	tys. m ³	262,4	257,7
Przyłącza do budynków	szt.	2 214	2 253
Średnie zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³ /rok	28,2	31,7

Źródło: UG w Reńskiej Wsi, GUS Bank Danych Lokalnych

Długość czynnej sieci rozdzielczej na terenie gminy wynosi 126,712 km, w odniesieniu do roku bazowego długość sieci wodociągowej zwiększyła się o 5,142 km, liczba przyłączy wodociągowych wzrosła o 39 szt. Średnie zużycie wody na 1 mieszkańca wynosi 31,7 m³/mieszkańca/rok i w odniesieniu do roku bazowego wzrosło o 3,5 m³/mieszkańca/rok

Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy wynosi 105,573 km. W odniesieniu do roku bazowego długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy wzrosła o 13,353 km, liczba przyłączy wzrosła o 304 szt. Dane charakteryzujące gospodarkę ściekową w Gminie Reńska Wieś przedstawia tabela poniżej:

Tabela 10. Sieć kanalizacyjna w Gminie Reńska Wieś w odniesieniu do wartości bazowej.

Parametr	jm.	Wartość bazowa	Wartość aktualna
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej ogółem	km	92,22	105,573
Przyłącza do budynków	szt.	1 823	2 127
Ścieki komunalne odprowadzone razem	dam ³	178,8	166,9
Wskaźnik skanalizowania*	%	80,11	87,0

Źródło: UG w Reńskiej Wsi, GUS Bank Danych Lokalnych

Uwaga: *wskaźnik skanalizowania wyliczony na podstawie liczby osób posiadających dostęp do kanalizacji)

Na terenie Gminy Reńska Wieś funkcjonują poza tym przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe (szamba) w ilościach jak niżej:

2023 r.:

- oczyszczalnie przydomowe: 18 szt.,
- zbiorniki bezodpływowe: 466 szt.

2024 r.:

- oczyszczalnie przydomowe: 18 szt.,
- zbiorniki bezodpływowe: 286 szt.

4.5. Zasoby geologiczne

Według regionalizacji fizyczno - geograficznej J. Kondrackiego Gmina Reńska Wieś leży w obrębie makroregionu Niziny Śląskiej. Północno-wschodnia i wschodnia część gminy (przy dolinie Odry) należy do mezoregionu Kotliny Raciborskiej. Pozostały obszar leży w obrębie mezoregionu Płaskowyżu Głubczyckiego.

Na ukształtowanie terenu Gminy Reńska Wieś zasadniczy wpływ mają dwie jednostki morfologiczne:

- obszar wysoczyzny plejstoceniowej Płaskowyżu Głubczyckiego,
- obniżenie Kotliny Raciborskiej.

Tabela 11. Zasoby geologiczne i przemysłowe złóż na terenie Gminy Reńska Wieś znajdujące się w bazie zasobów geologicznych PIG-PIB

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Zagospodarowanie	Pow. złoża [ha]	Zasoby geologiczne Bilansowe/pozabilansowe [tys. ton]	Zasoby przemysłowe [tys. ton]	Wydobycie [tys. ton]
1.	Dębowa	Piaski i żwire	złoże rozpoznane szczegółowo	45,8232	9 147,00 -	-	-
2.	Dębowa I	Piaski i żwire	złoże rozpoznane szczegółowo	1,9882	309,66 -	-	-
3.	Kobylice IV	Piaski i żwire	złoże rozpoznane szczegółowo	143,9967	21 528,09 -	-	-
4.	Poborszów	Piaski i żwire	złoże zagospodarowane	192,6315	29 316,45 -	26 180,38	-
5.	Większyce	Torfy	złoże rozpoznane wstępnie	14,3700	287,90 -	-	-
6.	Większyce I	Piaski i żwire	złoże rozpoznane wstępnie	67,7417	8 568,99 -	-	-

Źródło: www.pgi.gov.pl, Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12..2024 r. wg PIG-PIB.

4.6. Gleby

Na jakość gleb negatywny wpływ mają zanieczyszczenia antropogeniczne ze źródeł punktowych i obszarowych, takich jak: produkcja rolnicza i nawożenie gleb, emisja gazów i pyłów z przemysłu i motoryzacji oraz sytuacje awaryjne, powodujące lokalną emisję zanieczyszczeń fizycznych i chemicznych.

Aktualnie obowiązujące kryteria oceny zawartości zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi zawarte są w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. 2016, poz. 1395). Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności dla człowieka. Występowanie w glebach podwyższonych zawartości metali ciężkich będące następstwem działalności ludzkiej poprzez: emisje przemysłowe, motoryzację, nadmierną chemizację rolnictwa, powoduje degradację biologicznych właściwości gleb, skażenie wód gruntowych oraz przechodzenie zanieczyszczeń do łańcucha żywieniowego.

2023:

W 2023 roku nie były przeprowadzane badania gleb na terenie Gminy Reńska Wieś.

2024:

W 2024 roku nie były przeprowadzane badania gleb na terenie Gminy Reńska Wieś.

Rekultywacja gruntów w Gminie Reńska Wieś w 2023 r.:

Według danych Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu, na terenie Gminy Reńska Wieś grunty wymagające rekultywacji i zagospodarowania zajmowały powierzchnię 10,99 ha, w tym zdewastowane: 10,99 ha. W ciągu roku nie dokonywano rekultywacji gruntów.

Rekultywacja gruntów w Reńska Wieś w 2024 r.:

Według danych Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu, na terenie Gminy Reńska Wieś grunty wymagające rekultywacji i zagospodarowania zajmowały powierzchnię 10,99 ha, w tym zdewastowane: 10,99 ha. W ciągu roku nie dokonywano rekultywacji gruntów.

4.7. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gmina zobowiązana jest do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m. in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzeń wykonawczych.

Głównym źródłem powstawania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe oraz obiekty użyteczności publicznej.

Gmina wypełnia zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikające m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzeń wykonawczych.

Gmina Reńska Wieś należy do Związku Międzygminnego „Czysty Region” z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu, tak więc to Związek wykonuje w imieniu gminy zadania związane z gospodarką odpadami komunalnymi. Mieszkańcy gminy uiszczają Związkowi opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, natomiast Związek gospodaruje środkami z pobieranych od mieszkańców opłat.

Organizacja selektywnej zbiórki oraz ilości odebranych/zebranych odpadów komunalnych

Selektywna zbiórka odpadów na terenie Gminy Reńska Wieś jest zorganizowana w oparciu o podział na następujące frakcje odpadów:

- odpady suche - tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe,
- papier,
- szkło,
- odpady biodegradowalne,
- popiół,
- pozostałe zmieszane odpady komunalne,

ponadto zbierane były:

- odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (w tym duże elektroodpady),
- przeterminowane leki,

- drobne elektroodpady, takie jak płyty CD, tonery, telefony, drobna elektronika (np. piloty, myszki komputerowe), ładowarki, baterie, żarówki energooszczędne – do pojemników (Międzygminnych Punktów Zbiórki Elektroodpadów). W gminie Reńska Wieś punkt taki ustawiony jest przy ul. Pawłowickiej w Reńskiej Wsi.

Uzupełnieniem systemu selektywnej zbiórki w analizowanym okresie, był Mobilny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (MPSZOK) - funkcjonujący 2 razy do roku, do którego mieszkańcy mogli dostarczać następujące rodzaje odpadów:

- odpady surowcowe (tzw. „suche”),
- szkło opakowaniowe,
- odpady zielone (trawa, liście, rozdrobnione gałęzie),
- przeterminowane leki,
- chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony samochodowe o średnicy do 56 cm,
- budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne (do 300 kg/mieszkańca/rok).

Ponadto mieszkańcy Gminy Reńska Wieś mogli korzystać ze stacjonarnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Naftowej.

Poniżej przedstawiono ilości odpadów komunalnych, odebranych/zebranych z terenu Gminy Reńska w latach 2023-2024. (14 kwietnia 2023 r. w miejscowości Długomiłowice, przy ul. Polnej 10 uruchomiono Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych PSZOK dla mieszkańców Gminy Reńska Wieś).

Tabela 12. Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Reńska Wieś w odniesieniu do wartości bazowych.

Rok	Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku [Mg]	Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku [Mg]	Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu wytworzonych odpadów komunalnych [%]
Wartość bazowa	1 280,18	2 231,55	63,5
Wartość aktualna	1 238,18	2 160,85	63,6

Źródło: Opracowane na podstawie GUS

Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Odpady zawierające azbest, jako odpady niebezpieczne, wymagają szczególnego sposobu postępowania i dlatego powinny być objęte programem likwidacji azbestu i odpadów zawierających azbest. W czasie obróbki mechanicznej (np. kruszenie, cięcie itp.) następuje uwalnianie się włókien azbestowych do powietrza i zachodzi niebezpieczeństwo ich wchłaniania, dlatego też proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być przeprowadzony ze szczególnym zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, przez wyspecjalizowane i uprawnione w tym zakresie firmy.

Zasady bezpiecznego postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest zostały przedstawione w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu 2009-2032”.

W latach 2023-2024 Gmina Reńska Wieś usuwała wyroby azbestowe w ramach programu priorytetowego ogłoszonego przez NFOŚiGW.

Wg. Bazy azbestowej na koniec 2024 r. na terenie Gminy Reńska Wieś znajduje się ok. 758,031 Mg wyrobów azbestowych, z tego:

- 614,790 Mg - u osób fizycznych,
- 143,241 Mg - u osób prawnych.

Do tej pory usunięto ok. 482,449 Mg odpadów zawierających azbest, czyli 61,11%

4.8. Zasoby przyrodnicze

Obszary prawnie chronione

Na terenie Gminy Reńska Wieś ustanowiono następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Chronionego Krajobrazu - Łęg Zdieszowicki,
- Obszary Natura 2000 - Łęg Zdieszowicki – obszar siedliskowy,
- Użytek ekologiczny „Naczysławki”,
- Pomniki przyrody.

Powierzchnia obszarów chronionych na terenie Gminy Reńska Wieś stanowi ok. 5,3 % powierzchni gminy.

Obszar Chronionego Krajobrazu - Łęg Zdieszowicki

został ustanowiony rozporządzeniem nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz.U. Woj. Opolskiego z 2016 r. poz. 2017). Jest to najmniejszy obszar chronionego krajobrazu w województwie opolskim. Zajmuje powierzchnię 600 ha. Położony jest w kotlinie Raciborskiej między Zdieszowicami, Mechnicą i Poborszowem, około 10 km na południe od Krapkowic. Około 75 % jego powierzchni należy do gminy Reńska Wieś, a jedynie 75 ha położonych jest na terenie miasta Zdieszowice. Łęg stanowi unikatową na terenie województwa enklawę dobrze zachowanych lasów liściastych w dolinie Odry z licznymi jej naturalnymi starorzeczami. Najczęściej występują tu lasy pośrednie między łęgiem i gradem. Ich przejściowy charakter jest związany z uregulowaniem koryta Odry, co spowodowało pogorszenie warunków wodnych i glebowych. W drzewostanie dominuje dąb szypułkowy oraz miejscami grab zwyczajny. W runie masowo zakwitają: objętą ochroną prawną śnieżyczka przebiśnieg, kokorycz pełna, złoć żółta, ziarnopłon wiosenny, zawilec gajowy i czosnek niedźwiedzi, kruszczyk siny. Spotkać tu można cebulicę dwulistną, która ze względu na rzadkość występowania została umieszczona na „Czerwonej liście roślin naczyniowych województwa opolskiego”. Nie mniej interesująca jest również roślinność starorzeczy Odry. Występują tu: grzybień białe, grązel żółty oraz osoka aloesowata. Bardzo dobrze rozwinięta jest warstwa krzewów z dużym udziałem czeremchy, jarząbka oraz kruszyny. Ważnym i charakterystycznym elementem obszaru jest jedno z dwóch w województwie opolskim, stanowisko skrzypu olbrzymiego. Na obszarze Łęgu Zdieszowickiego stwierdzono łącznie 106 gatunków zwierząt chronionych, w tym 6 gatunków bezkręgowców, z kręgowców - 4 gatunki ryb, 7 gatunków płazów, 4 gatunki gadów, 7 gatunków ssaków oraz najliczniejsza grupa - 78 gatunków ptaków. Znajdują się tu stanowiska łęgowe zimorodka, dzięcioła zielonosiwego, sowy uszatej, muchołówki białoszyjej oraz remiza, którego charakterystyczne, workowate i wiszące na drzewach gniazda spotkać możemy nad Odra i jej starorzeczach. Do najciekawszych stwierdzonych tu ptaków przelotnych należą m. in. orzeł bielik, trzmiełojad i dzięcioł białostrzygi.

Obszar Natura 2000 - Łęg Zdieszowicki

Kompleks dobrze zachowanych, lecz nieco grądowiejących łęgów jesionowo-wiązowych nad Odrą. Jedyne taki zachowany kompleks w tej części doliny Odry. Ostoja zlokalizowana jest na terenach zalewowej doliny Odry na najniższych terasach holoceniowych. W pokrywie geologicznej i glebowej dominują ciężkie mady. Lokalnie występują namuły. W obrębie ostoi zlokalizowane są starorzecza Odry znajdujące się w różnych stadiach rozwoju geomorfologicznego i sukcesji ekologicznej.

Ważna ostoja lasów łęgowych i grądów połęgowych, charakterystyczny krajobraz doliny Odry, największy płat lasu łęgowego na pd. od Opola.

Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Tabela 13. Użytki ekologiczne na terenie Gminy Reńska Wieś.

Numer obiektu w dokument. wojewody	Forma ochrony (drzewo/głaz)	Gmina	Podstawa prawna
Naczysławki	śródlęsna łąka, miejsce lęgowe ptactwa wodno - błotnego	Reńska Wieś	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 8 grudnia 2003r. Nr 109 poz. 2304

Źródło: RDOS Opole

Rysunek 4. Obszary chronione na terenie Gminy Reńska Wieś

Źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, opracowanie własne.

OZNACZENIA

- granica gminy
- **1** Obszar Chronionego Krajobrazu - Łęg Zdieszowicki
- **2** Obszar Natura 2000 - Łęg Zdieszowicki
- **3** Użytek ekologiczny - Naczysławki

Pomniki przyrody

Na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2016 r., poz. 2134 - tekst jednolity ze zm.) pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska, o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady. Na terenie Gminy Reńska Wieś znajdują się obecnie 2 pomniki przyrody.

Tabela 14. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Reńska Wieś

Lp.	Kod INSPIRE	Obiekt	Miejscowość	Podstawa prawna
1.	PL.ZIPOP.1393. PP.1603062.248	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> ; obwód: 422cm	Komorno dz. nr ewid 31/36	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 3 września 2025r., poz. 2027
2.	PL.ZIPOP.1393. PP.1603062.253	grupa drzew z gatunku platan klonolistny (<i>Platanus acerifolia</i>) – 2 szt. (obwód: 741 cm i 588 cm)	Komorno dz. nr ewid 31/36	Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 3 września 2025r., poz. 2027

Źródło: Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 3 września 2025r., poz. 2027

Krajowa sieć ekologiczna Econet-Polska

Część obszaru Gminy Reńska Wieś podlega ochronie prawnej w ramach obszaru Natura 2000, obszaru chronionego krajobrazu i użytku ekologicznego. Jednakże aktualny układ przestrzenny obszarów nie zapewnia skutecznego powiązania zapewniającego swobodny przepływ materii, energii i informacji genetycznej w podstawowych ekosystemach oraz ochrony wszystkich typowych dla tego terenu biotopów, zbiorowisk roślinnych, stanowisk florystycznych i faunistycznych, przez co obniżona jest ich odporność biologiczna. Należy dążyć do zapewnienia ochrony obszarów cennych przyrodniczo dotychczas nie objętych ochroną (i nie ujętych w systemie NATURA 2000), ale ważnych z punktu widzenia zapewnienia spójności ekologicznej województwa. Sieć Econet-Polska obejmuje obszary o zachowanych walorach przyrodniczych, posiadające zdolność utrzymania równowagi ekologicznej oraz tereny pomocne w zachowaniu tych cech na obszarach sąsiednich. Sieć Econet składa się z trzech podstawowych struktur: obszarów węzłowych, korytarzy ekologicznych i obszarów wymagających unaturalnienia. Na terenie Gminy Reńska Wieś znajduje się korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym - 19M Dolina Odry.

W regionalnej koncepcji zapobiegania rozproszaniu i przestrzennej izolacji obszarów chronionych Dolina rzeki Odry połączona jest z pozostałymi obszarami chronionymi w województwie:

- z Obszarem Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdieszowicki” i Parkiem Krajobrazowym "Góra Św. Anny",
- z Obszarem Chronionego Krajobrazu „Rejon Wronin – Maciowakrze”.

Śródpolne i śródłukowe zadrzewienia i zakrzewienia

Zadrzewienia i zakrzewienia to pojedyncze drzewa lub krzewy bądź też ich skupiska nie stanowiące zwartych powierzchni leśnych. Występują one w formach: zadrzewień i zakrzewień w kształcie pasów, kęp, klinów biegnących wzdłuż szlaków komunikacyjnych lub cieków wodnych. Te formacje roślinne mają bardzo pozytywne znaczenie w ochronie ekosystemów rolniczych poprzez tłumienie hałasu, ograniczenie erozji wietrznej i wodnej gleby. Pełnią one funkcje ochronne, klimatyczne, krajobrazowe, estetyczne, a ponadto mogą dostarczać innych użytków ubocznych.

Zabytkowe parki podworskie i przypałacowe

Parki podworskie i przypałacowe łączą walory przyrodnicze i historyczne. Są one ważnym elementem środowiska przyrodniczego i kulturowego, a większość z nich powstała przy pałacach i dworach na przełomie XIX i XX wieku. Pełnią one istotną rolę w utrzymaniu równowagi ekologicznej w krajobrazie, są ostoją gatunków flory leśnej, miejscem gniazdowania wielu gatunków ptaków i innych zwierząt. Ponadto wywierają dobroczynny wpływ na klimat terenów przyległych poprzez zmniejszanie prędkości wiatrów, zwiększanie wilgotności powietrza, zatrzymywanie opadów poziomych, pyłów i gazów oraz wzbogacając powietrze w tlen. Na terenie Gminy znajdują się trzy tego rodzaju parki. Są to:

- Park podworski w Komornie,
- Park przypałacowy w Długomiłowicach
- Park przypałacowy w Więszycach.

Park podworski w Komornie - zajmuje 5,20 ha Położony jest 7 km na północno - zachód od Kędzierzyna - Koźła, przy szosie Opole - Racibórz.

Dwór (obecnie nazwany zameczkiem) zbudowano prawdopodobnie w 1760 roku w stylu klasycystycznym. Park usytuowano na południe i zachód od dworu. Miał charakter romantyczny, a kompozycję nieregularną. Utworzono tu także staw (0,58 ha) z wyspą pośrodku.

W okresie międzywojennym park był wzorowo utrzymany - urzekał pięknym krajobrazem, obcymi gatunkami drzew i krzewów, kwitnącymi w stawie okazami grzybieni białych i grążeli żółtych. W 1945 roku park i dwór uległy zniszczeniom. W latach 50-tych parkiem opiekowało się szkolnictwo rolnicze. Po 1970 roku wykopano w parku kanalizację burzową, której wyloty wpuszczono do stawu powodując jego dewastację - ginęły masowo okazy roślin wodnych i ryby. W latach 80 - tych park był nadal zaniedbany. Negatywnie na przyrodę wpływały również pyły i gazy z Zakładów Azotowych Kędzierzyna - Koźła i Zakładów Koksochemicznych w Zdzeszowicach.

Ze względów krajobrazowych i ekologicznych na terenie parku wyróżniono następujące siedliska:

- tereny zadrzewione z polanami zróżnicowane pod względem roślinnym,
- staw (0,58 ha),
- wąskie i wilgotne zbocze wokół stawu (0,05 ha),
- alpinarium z granitowymi polodowcowymi głazami (0,05 ha), położone w sąsiedztwie stawu, tworzące wzniesienie o wysokości ok. 1 m.

Flora parku liczy 330 gatunków drzew i krzewów rodzimych i obcych. Do najciekawszych okazów drzew i krzewów należą:

- buk zwyczajny odm. czerwonołistna,
- jaśminowiec,
- magnolia pośrednia,
- surmia wielkokwiatowa,
- surmia żółtokwiatowa,
- różanecznik katawbijski,
- tulipanowiec amerykański,
- kasztanowiec drobnokwiatowy,
- sosna żółta, 2 okazy 25-metrowe,
- jałowiec sabina,
- cyprysik groszkowy,
- kasztan jadalny,
- topola balsamiczna,
- 5 platanów klonolistnych - jeden z nich uznano pomnikiem przyrody,
- lipy drobnolistne - jedną uznano pomnikiem przyrody,
- cis pospolity o wysokości 10m.

Park przypałacowy w Długomiłowicach - zajmuje 3,50 ha. Założenie dworskie parku zajmuje rozległy teren położony w środkowej części wsi. Na miejscu nieistniejącego już pałacu zachowała się oficyna mieszkalna z przełomu XVIII/XIX w. Ogrody ozdobne i użytkowe powstały prawdopodobnie w pierwszej połowie XVIII w. Rozciągały się na osi pałacu, zamknięte pierwotnie od strony wschodniej i zachodniej alejami szpalerowymi z formowanych grabów. Do chwili obecnej zachowała się część około 200-letniego wschodniego szpaleru grabowego, uzupełnianego sukcesywnie lipami. Od strony północno- zachodniej założenie ogrodowe zamyka

naturalna granica w postaci strumienia płynącego w głębokim rowie erozyjnym, zataczając tutaj bardzo regularny łuk. Łuk ten ujmuje kłamarą ogrody zamknięte pomiędzy wspomnianymi wyżej szpalerami granicznymi. Ogrody usytuowane w bezpośrednim otoczeniu pałacu, przedzielone naturalnym ciekim wodnym miały na pewno charakter ozdobny. W I poł. XIX w. założono ogród usytuowany na północny wschód od ogrodów barokowych. Podstawa do jego założenia było naturalne ukształtowanie terenu z malowniczym strumieniem wijącym się w głębokim wąwozie. Wysokie zwały ziemi tworzące skarpy i wzgórki, porośnięte 200-letnimi lipami i dębami świadczą o znacznych pracach ziemnych mających na celu dodatkowe urozmaicenie rzeźby terenu. Zachowały się także pozostałości tamy do piętrzenia wody w strumieniu.

Był tu także stawek, lipa szerokolistna. Ogrody te prawdopodobnie zostały nieco zmodyfikowane w połowie XIX w. W XX wieku utworzono dwa regularne, wydłużone stawy, prawdopodobnie hodowlane. Po 1945 roku wprowadzono do parku iglaki, pośrodku usytuowano szkołę i posadzono drzewa owocowe. Wyróżniające się drzewa to: iglaste- świerk pospolity, sosna wejmutka, żywotnik zachodni, liściaste - klon polny, klon jesionolistny, klon pospolity, kasztanowiec biały, olsza czarna, grab pospolity, jesion wyniosły, topola kanadyjska, dąb szypułkowy, robinia akacjowa, wierzba biała odmiana zwisająca, lipa drobnolistna.

Park przypałacowy w Więszycach - zajmuje 18,34 ha Zespół pałacowo - parkowy usytuowany na początku wsi, na wzgórzu przy drodze z Koźła do Głogówka, stanowi przykład stylowej rezydencji wkomponowanej w zieleni. Park krajobrazowy powstał w latach sześćdziesiątych XIX w. Wzorowany był na kompozycjach parków angielskich. Podstawą kompozycji był pałac, który usytuowano w najwyższym punkcie wzgórza. Do ukształtowania założenia parkowego wykorzystano naturalne zróżnicowanie terenu - opadający teren wydzielono w postaci tarasów, skarp i schodów. Liczne wnętrza parkowe, naturalny układ wodny, układ drzewostanów w formie masywów, grup i soliterów, swobodne linie dróg sprawiają, że kompozycja jest zróżnicowana, bogata i bardzo interesująca. Najstarsza część parku przylegała do pałacu, ta część zamknięta jest od północy aleją parkową i łączy się z założeniem łąkowym. Zawiera ona bardzo cenny starodrzew pochodzenia obcego i rodzimego oraz rozwinięty układ wodny i układ dróg. Nieco późniejsza część parku naturalistycznego położonego na północ od wspomnianej alei i zamknięta jest od północy torami PKP. Jest to część o skromnym charakterze tak w kompozycji układów przestrzennych, jak i strukturze drzewostanów. Obecnie jest to założenie o drzewostanie łąkowym, o dużym nawilgoceniu gleby. Na terenie parku występuje 68 gatunków i odmian drzew i krzewów.

Wśród drzew i krzewów iglastych rodzime stanowią około 51%, a pochodzenia obcego około 49%. Z drzew liściastych rodzime stanowią ok.91%, a pochodzenia obcego ok.9%. W strukturze wieku drzewa do lat 50 stanowią ok.55%, od 50 do 200 lat - około 45%. Drzewa powyżej 50 lat tworzą pierwotne nasadzenia parkowe i są najcenniejszym elementem założenia. Do najcenniejszych drzewostanów zalicza się: dęby, lipy, miłorzęby, tulipanowce, buki, platany, graby, jawory, wiązy i jesiony, ze względu na ich długowieczność (żyjące ponad 200 i 500 lat). Rzadkie w naszym kraju gatunki drzew i krzewów nasadzone w parku to: jodła kalifornijska, cyprysik groszkowy, miłorząb japoński, świerk srebrzysty, sosna smołowa, daglezja zielona, choina kanadyjska, katalpa okazała, jesion pensylwański, trójglicznia, tulipanowiec amerykański, dąb błotny, lipa krymska, klon tatarski, kokornak wielkolistny, karagana syberyjska, magnolia, róża japońska.

Drzewa kwalifikujące się do objęcia ochroną jako pomniki przyrody:

- grab pospolity - 3 egzemplarze,
- buk czerwony,
- lipa drobnolistna - 3 egzemplarze.

4.9. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska w zakresie nadzwyczajnych zagrożeń środowiska jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity).

Na terenie województwa opolskiego służby ochrony przeciwpożarowej i inspekcji ochrony środowiska dokonały kwalifikacji zakładów produkcyjnych ze względu na stopień zagrożeń awariami przemysłowymi.

Rok 2023:

Na ogólną liczbę 22 zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii wyróżniono 12 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) i 9 zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie Gminy Reńska Wieś nie występuje żaden zakład ZDR i ZZR.

Rok 2024:

Na ogólną liczbę 23 zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii wyróżniono 12 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) i 11 zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie Gminy Reńska Wieś nie występuje żaden zakład ZDR i ZZR.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę miejscowych zagrożeń zanotowanych na terenie Gminy Reńska Wieś w 2023 i 2024 roku, w podziale na wielkość i rodzaj miejscowego zagrożenia.

Tabela 15. Liczba miejscowych zagrożeń w 2023 i 2024 roku w podziale na wielkość zagrożenia..

Wielkość zagrożenia	2023	2024
lokalne	66	75
małe	44	8
średnie	2	1
duże	0	1

Źródło: Dane statystyczne KG PSP (www.kgpsp.gov.pl)

5. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2023-2024 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW

Poniżej przedstawiono realizację zadań związanych z ochroną środowiska jakie zostały wykonane na terenie Gminy Reńska Wieś w latach 2023-2024. Ze względu na liczne zmiany w prawodawstwie krajowym oraz w strategiach i źródłach finansowania zadań inwestycyjnych (wydatków majątkowych), odniesiono się do konkretnych zadań które zostały zrealizowane w okresie sprawozdawczym. Część sprawozdawczą niniejszego opracowania podzielono na rozdziały tematyczne.

5.1. Powietrze atmosferyczne

Gmina Reńska Wieś w celu poprawy powietrza atmosferycznego zrealizowała następujące zadania:

Tabela 16. Realizacja zadań w latach 2023-2024.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2023	2024
Rozwój zrównoważonego transportu		
Lokalny transport zbiorowy - pomoc finansowa udzielona w formie dotacji celowej dla Powiatu Kędzierzyńsko - Kozielskiego na wykonywanie przez Powiat zadania w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego w powiatowych przewozach pasażerskich, na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Reńska Wieś, a Powiatem Kędzierzyńsko - Kozielskim	192 728,60	134 313,67
Budowa przystanku autobusowego przy ul. Krapkowickiej w Poborszowie	-	37 598,54
Remonty i utrzymanie dróg		
Remont drogi gminnej ul. Kolejowa w Komornie	543 650,71	-
Remont nawierzchni drogi wewnętrznej w Komornie do kościoła	35 000,00	-
Przebudowa ul. Dębowej w Reńskiej Wsi	6 150,00	203 740,19
Wykonanie dokumentacji drogi transportu rolnego na działce nr 123/1 obręb Bytków	8 995,00	-
Przebudowa odcinka ul. Fabrycznej w Reńskiej Wsi - dokumentacja	7 380,00	-
Przebudowa ul. Transportowej w Reńskiej Wsi - dokumentacja	3 075,00	40 000,00
Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Pokrzywnicy - długość drogi - 1452,50m - nawierzchnia jezdni z masy asfaltobetonowej AC 11S - 5171,00m ² - pobocza ziemne utwardzone kruszywem - 1418,70m ² - pobocza ziemne - 712,70m ² - przebudowa włączenia do drogi krajowej nr 40	979 753,99	-
Budowa drogi transportu rolnego Długomiłowice-Dębowa - długość drogi - 1058,00 m - nawierzchnia jezdni z masy asfaltobetonowej AC 11S - 3201,36 m ² - pobocza ziemne - 849,20 m ²	24 354,00	668 292,12

Remont nawierzchni drogi wewnętrznej w Komornie do kościoła	158 399,07	-
Remont drogi gminnej ul. Nowy Dwór w Więszycach	256 724,55	-
Przebudowa z rozbudową ul. Pawłowickiej i ul. Kozielskiej w Reńskiej Wsi - rozbiórkę kolidujących nawierzchni wraz z podbudowami, krawężników, obrzeży i znaków, - wycinkę kolidujących drzew i krzewów, - przebudowę z rozbudową drogi gminnej ul. Pawłowicka i ul. Kozielska - 1581 mb, - przebudowę skrzyżowań z innymi drogami gminnymi, - remont nawierzchni jezdni dodatkowych, - budowę wyniesionych tarcz skrzyżowań, - budowę wyniesionych przejść dla pieszych, - budowę zatok autobusowych, - budowę zjazdów indywidualnych i publicznych, - budowę chodników, - budowę ciągów pieszo – rowerowych, - budowę bezpiecznika, - przebudowę ogrodzeń oraz regulację wysokościową bram i furtek, - przebudowę przepustu, - zabezpieczenie sieci teletechnicznej, - regulację wysokościową studni teletechnicznych, - budowę i przebudowę kanalizacji deszczowej, - budowę sieci wodociągowej, - budowę sieci oświetlenia ulicznego i kanału technologicznego, - demontaż istniejącego oznakowania drogowego i wykonanie nowego.	4 674 366,35	7 645 621,60
Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 107691 O Kamionka-Poborszów - długość drogi - 2880,00 m - nawierzchnia jezdni z masy asfaltobetonowej AC 11S - 15299,51 m ² - wjazdy do posesji z kostki kamiennej 9/11cm - 170,91 m ² - pobocza z kostki kamiennej granitowej 5/7cm - 187,34 m ² - pobocza utwardzone frezowinami bitumicznymi - 4128,75 m ² - budowa sieci oświetlenia ulicznego	-	3 171 749,51
Dokumentacja drogi 107660 O (od ul. Harcerskiej w kierunku Kamionki)	-	8 118,00
Budowa drogi gminnej ul. Złota w Więszycach - długość ulicy - 231,00 m - powierzchnia ulicy z betonu asfaltowego - 1552,55 m ² - powierzchnia ścieku z kostki betonowej 220x10x8cm - 131,37 m ² - pobocza ziemne - 679,10 m ² . - grawitacyjna sieć kanalizacji sanitarnej wraz z studniami – 269,65 m, - grawitacyjne przyłącza sieci kan. sanitarnej wraz z studniami – 109,40 m, - sieć wodociągowa rozdzielcza wraz z hydrantami – 323 m, - grawitacyjna sieć kanalizacji deszczowej wraz z studniami, wpustami i osadnikami - 349,5 m - sieć oświetlenia ulicznego.	-	1 684 970,21
Modernizacja dróg gminnych	-	56 677,50
Modernizacja dróg wewnętrznych	-	29 850,91
Budowa drogi gminnej ul. Pogodna w Więszycach - długość drogi - 406,0 m, - powierzchnia jezdni bitumicznej – 2214,645 m ² , - pobocza ziemne – 408,79 m ² .	-	591 660,35

Dokumentacja projektowa remontu dróg – ul. Żabnik i Główna działka nr 503 w Dębowej	-	4 920,00
Budowa drogi transportu rolnego w Pociękarbiu – opracowanie dokumentacji	-	68 954,00
Budowa drogi wewnętrznej na działce nr 143/11 w Długomiłowicach - długość drogi – 125 m - przepust rurowy Ø400 – 12,5 m - podbudowa z kruszywa łamanego – 464,81 m ² - pobocza ziemne – 75 m	-	79 692,93
Ograniczenie emisji niskiej		
Dotacje na dofinansowanie kosztów wymiany systemów grzewczych mieszkańcom Gminy Reńska Wieś	131 000,00	110 000,00
Funkcjonowanie gminnego punktu informacyjnego „Czyste Powietrze”.	29 500,00	25 499,90
Modernizacja kotłowni w budynku Ośrodka Zdrowia w Poborszowie - Demontaż 1 szt. starego kotła węglowego o mocy 0,1MW; - Montaż kotła na pellet Pellatron o mocy 30 kW na potrzeby c.o. – 1 kpl.; - Wykonanie robót instalacyjnych – 1 kpl.; - Wykonanie robót elektrycznych – 1 kpl	-	69 670,41
Instalacja gazu i kotłowni gazowych w budynku Ośrodka Zdrowia w Reńskiej Wsi - Demontaż 1 szt. starego kotła węglowego o mocy 0,1MW; - Montaż kotłów gazowych dwufunkcyjnych o mocy 24 kW każdy, z zamkniętą komorą spalania na potrzeby c.o. i c.w.u. – 2 szt.; - Wykonanie robót instalacyjnych – 1 kpl.; - Wykonanie robót elektrycznych – 1 kpl.	-	87 777,46
Zwiększenie efektywności energetycznej budynków i systemów oświetlenia		
Termoizolacja fundamentów budynku szkolnego w Mechnicy	73 051,85	
Remont i modernizacja pokrycia dachu w budynku ZSP w Długomiłowicach	-	116 449,12
Termomodernizacja budynków szkolnych dokumentacja - ZSP w Więszycach - ZSP w Długomiłowicach - ZSP w Łęczach	-	8 100,00

5.2. Klimat akustyczny

Gmina Reńska Wieś w celu poprawy klimatu akustycznego zrealizowała następujące zadania:

Tabela 17. Realizacja zadań w latach 2023-2024.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2023	2024
Zmniejszenie poziomu emitowanego hałasu		
Rozbudowa otwartej strefy aktywności przy ścieżce rowerowej w Długomiłowicach	34 860,00	-
Dokumentacja projektowo-kosztorysowa budowy ścieżki pieszo-rowerowej łączącej Gminę Kędzierzyn-Koźle od strony ul. Chrobrego z istniejącą ścieżką pieszo-rowerową znajdującą się na zamkniętej linii kolejowej w Więszycach	6 844,95	-
Dokumentacja projektowo-kosztorysowa budowy ścieżki pieszo-rowerowej łączącej Gminę Kędzierzyn-Koźle od ul. Głębczyckiej z ul. Kozielską i Pawłowicką w Gminie Reńska Wieś	2 767,50	-

Projekt zagospodarowania terenu przy ścieżce rowerowej od ul. Pawłowickiej do Klubu Malucha Stacyjkowo	18 571,60	-
Utrzymaniem ścieżki pieszo-rowerowej na zamkniętej linii kolejowej, tj. usługę koszenia ścieżki pieszo-rowerowej, wynajem i serwis toalet, abonament systemu automatycznego otwierania drzwi punktu obsługi turysty, wymianę zniszczonej nawierzchni kostki na ścieżce, zakup worków na śmieci.	-	81 956,18

5.3. Zasoby i jakość wód. Gospodarka wodno-ściekowa

Realizacja zadania polega głównie na ograniczaniu ilości zanieczyszczeń odprowadzanych do środowiska wraz z wodami opadowymi. Podstawową zasadą współczesnych metod jest lokalne retencjonowanie wód opadowych, powolny odpływ wód opadowych do odbiornika oraz naturalne oczyszczanie wód opadowych na miejscu (przed wprowadzeniem do odbiornika wodnego lub gruntowego).

Działania kontrolne prowadzone są zgodnie z opracowanym planem kontroli jednostek głównie przez Inspekcję Ochrony Środowiska, w efekcie czego w uzasadnionych przypadkach następuje zobowiązanie wytwórców do dostosowania warunków zrzutu ścieków do obowiązujących wymagań. W ramach zadania następuje również wskazanie jednostek zrzucających ścieki, wyegzekwowanie przestrzegania warunków właściwego odprowadzania ścieków przez ich wytwórców do ziemi i wód (powierzchniowych, podziemnych). Schemat postępowania administracyjnego opiera się na przepisach ustawy Prawo wodne i przepisach wykonawczych do tej ustawy. W określonych przez art. 140 Prawa wodnego przypadkach Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wydaje pozwolenia wodnoprawne, określające warunki odprowadzania wód i ścieków przez przedsiębiorstwa. Kontrolę realizacji decyzji prowadzi Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Opolu i Starostwo Powiatowe w Kędzierzynie-Koźlu.

Zadania w ramach gospodarki wodno-ściekowej realizowane na terenie Gminy Reńska Wieś zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 18. Realizacja zadań w latach 2023-2024.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2023	2024
Gospodarka wodno-ściekowa		
Utrzymanie, wymiana hydrantów, przyłączenie do sieci dystrybucji przepompowni, wykonanie dokumentacji związanej z przeprowadzeniem aktualizacji granic aglomeracji Kędzierzyn-Koźle	41 832,34	26 677,20
Utrzymanie, wymianę hydrantów, zakup mieszaczy wodno-powietrznych na potrzeby stacji uzdatniania wód	-	9 963,00
Budowa rurociągów wodociągowych magistralnych do przesyłania wody, przewodów wodociągowych magistralnych doprowadzających wodę od stacji uzdatniania do przewodów wodociągowych rozdzielczych oraz zbiornika terenowego z pompownią sieciową obejmującą: - budowę tranzytu Ø160 PE z Koźla do zbiornika na terenie SW Większyce L = 1.564,00 m - budowę zbiornika żelbetowego 2 x 200 m ³ z pompownią sieciową na terenie SUW Większyce, - budowę sieci wodociągowej Ø225 PE z SW Większyce spinającej ul. Tęczową, Spokojną, Żółtą, Kasztanową i Leśną oraz budowę tranzytu Ø225 PE z SW Większyce w kierunku Poborszów – Komorno- Mechnica - L = 2.030,80 m - budowę sieciowej pompowni wody w ul. Słonecznej w Większychach, - wymiana wodomierzy ze zdalnym odczytem - 2 725 kpl. - ogrodzenie panelowe kolor zielony H=1,8 m, Ø4 mm, słupki ogrodzeniowe, brama dwuskrzydłowa szer. 4,0	7 090 711,01	-

m, furtka szer. 1,5 m - nawierzchnia z masy asfaltowej placu manewrowego na terenie SUW Większyce – pow. 600 m ²		
Opłaty za umieszczenie w pasie drogowym urządzeń obcych (kanalizacji sanitarnej) w pasie dróg, dla których gmina nie jest zarządcą	55 678,69	55 787,66
Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Promienna i Wiosenna w Więszycach – opracowanie dokumentacji	-	49 200,00
Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej ul. Pawłowska i Sportowa w Radziejowie - grawitacyjna sieć kanalizacji sanitarnej PVC Ø 200 – 86,0 m - grawitacyjna sieć kanalizacji sanitarnej PVC Ø 160 – 8,5 m - sieć wodociągowa rozdzielcza PE Ø 100 – 120,0 m	15 000,00	60 000,00
Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Poborszów - budowę kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej Ø200 – 4.226,00 mb, - budowę kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej Ø160 – 889,00 mb, - przepompownie sieciowe PS2, PS3, PS4, PS5 wraz z zasilaniem – 4 kpl. - przepompownie przydomowe Pp3÷Pp12 wraz z zasilaniem – 10 kpl. - przyłącze wodociągowe do przepompowni ścieków – 5,0 mb, - budowę rurociągów tłocznych Ø40÷180 – 2.999,50 mb.	2 821 956,11	9 088 589,50
Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Poborszów etap II - budowę kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej Ø200 – 1.728,50 mb, - budowę kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej Ø160 – 248,00 mb, - przepompownie sieciowe PS1, PS6 wraz z zasilaniem – 2 kpl. - przepompownie przydomowe Pp1÷Pp2 wraz z zasilaniem – 2 kpl. - budowę rurociągów tłocznych Ø40÷180 – 1.856,00 mb, - wymiana sieci wodociągowej Ø110 – 186,50 mb.	2 019 982,24	1 368 491,95
Budowa odcinka kanalizacji sanitarnej w Więszycach przy ul. Złotej - budowa kanalizacji sanitarnej z rur PVC DN200 i DN160 wraz z zabudową dwóch studni	17 465,00	-
Przebudowa sieci wodociągowej w obrębie dawnej szkoły w Komornie	20 000,00	-

Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej ul. Miła, Pogodna, Miodowa w Większych <u>Ul. Miła:</u> Sieć i przyłącza wodociągowe – sieć wodociągowa z rur: Ø110mm PEHD (SDR17), L = 412,5m, – hydrant nadziemny DN80 z zasuwą typ E2, z miękkim uszczelnieniem – 3 komplety – zasuwa kołnierzysta DN100 typ E2, z miękkim uszczelnieniem – 3 sztuki – przyłącza wodociągowe z rur: Ø32 PEHD (SDR17), L = 2,0m, – kombinacyjna zasuwa do nawiercania ISO – 2 sztuki Sieć i przyłącza kanalizacji sanitarnej – sieć kanalizacji sanitarnej z rur: Ø200mm PVC SN12, L = 446,5m, – studzienka rewizyjna z kręgów betonowych Ø1200mm – 1 sztuka – studzienka rewizyjna z kręgów betonowych Ø1000mm – 12 sztuk – studzienka inspekcyjna Ø425mm PP/PVC – 2 sztuki – przyłącza kanalizacji sanitarnej z rur: Ø160mm PVC SN12, L = 43,0m, <u>Ul. Pogodna:</u> Sieć i przyłącza wodociągowe: – budowę sieci wodociągowej z rur: Ø90 mm PEHD, L= 201,8m. Sieć i przyłącza kanalizacji sanitarnej – budowę sieci kanalizacji sanitarnej z rur: Ø200mm PVC, L=148,4m, – budowę przyłączy kanalizacji sanitarnej z rur: Ø160mm PVC L = 24m, <u>Ul. Miodowa:</u> Sieć i przyłącza wodociągowe – sieć wodociągowa z rur: Ø110mm PEHD (SDR17), L = 105,5m, – hydrant nadziemny DN80 z zasuwą typ E2, z miękkim uszczelnieniem – 1 komplet – zasuwa kołnierzysta DN100 typ E2, z miękkim uszczelnieniem – 1 sztuka – przyłącze wodociągowe z rur: Ø32 PEHD (SDR17), L = 1,0m, – kombinacyjna zasuwa do nawiercania ISO – 1 sztuka Sieć i przyłącza kanalizacji sanitarnej – sieć kanalizacji sanitarnej z rur: Ø200mm PVC SN12, L = 137,0m, – studzienka rewizyjna z kręgów betonowych Ø1200mm (w tym 1 studzienka kaskadowa) – 2 sztuki – studzienka rewizyjna z kręgów betonowych Ø1000mm (w tym 1 studzienka kaskadowa) – 4 sztuki – przyłącza kanalizacji sanitarnej (3 sztuki) z rur: Ø160mm PVC SN12, L = 9,0m	838 186,29	-
Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na działce nr 143/11 i ul. Jaśminowej w Długomiłowicach - budowa sieci wodociągowej z rur: Ø110mm PEHD (SDR17) o długości 65,5 m - budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej z rur: Ø200mm PVC SN12 o długości 101,5 m - budowa przyłączy kanalizacji sanitarnej z rur: Ø160mm PVC SN12 o długości 19,0 m	115 895,03	-
Monitoring wraz z wymianą szafki sterowniczej na przepompowniach ścieków • Dostawa i montaż układu sterowania przepompowni ścieków z monitoringiem GPRS – kpl. 1 dla przepompowni ścieków w Naczysławkach przy ul. Przyjaciół 2 • Dostawa i montaż układu sterowania przepompowni ścieków z monitoringiem GPRS	-	30 000,00

– kpl. 1 dla przepompowni ścieków w Reńskiej Wsi przy ul. Fabryczne		
Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Szkolnej w Kamionce – grawitacyjna sieć kanalizacji sanitarnej z rur PVC SN8 o średnicy 200 x 5,9 mm – 404,0 m – studnie kanalizacyjne rewizyjne z kręgów betonowych Dn1000 zabudowane na kanałach sanitarnych-15 szt. – grawitacyjne przyłącza sieci kanalizacji sanitarnej z rur PVC SN8 o średnicy 160 x 4,7 mm – 144,5 m – studnie kanalizacyjne przyłączeniowe De425 PP/PVC – 19 szt.	-	583 508,84
Budowa odcinka sieci kanalizacyjnej – tereny inwestycyjne w Pociękarbiu - dokumentacja	-	10 000,00
Ochrona zasobów wodnych		
Utrzymanie akwenu Dębowa	123 160,16	118 093,22

5.4. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Zadania w ramach gospodarki odpadami realizowane na terenie Gminy Reńska Wieś zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 19. Realizacja zadań w latach 2023-2024.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł]	
	2023	2024
Unieszkodliwianie materiałów zawierających azbest na terenie Gminy	64 152,00	-
Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Reńska Wieś	-	23 800,00
Wywóz odpadów porzuconych na terenie gminy przez nieznaną sprawców	-	1 108,08
Składka inwestycyjna na pokrycie części kosztów budowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Reńska Wieś	368 771,29	-

5.5. Zasoby przyrodnicze

Ochrona zieleni i bioróżnorodności

Zieleń oddziałuje na człowieka poprzez możliwość kontaktu z naturą, wyciszenia się, znalezienia wytchnienia i odpoczynku z dala od zgiełku. Jednakże, aby zieleń oprócz spełniania funkcji estetycznej pełniła również inne zadania, musi być różnorodna pod względem biologicznym, bo tylko wtedy zapewnia miejsce różnym gatunkom roślin i zwierząt oraz zapobiega erozji gleb. Zadania w ramach ochrony zieleni realizowane na terenie Gminy Reńska Wieś zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 20. Realizacja zadań w latach 2023-2024.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2023	2024
Realizację zadań w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz badań monitoringowych pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego	22 528,91	32 305,38
Gospodarka leśna	3 700,00	993,80
Cięcia pielęgnacyjne drzew i krzewów	-	7 542,00

5.6. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Zadanie realizowane jest poprzez:

- doposażenie straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa chemiczno-ekologicznego,
- utrzymywanie w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii,
- zapobieganie wystąpieniu ryzyka awarii przemysłowych przez przedsiębiorstwa,
- prowadzenie rejestru zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz potencjalnych sprawców awarii - rejestr zakładów prowadzony jest przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Opolu,
- opracowanie programu zapobiegania poważnym awariom lub opracowanie planu operacyjno-ratowniczego na wypadek zaistnienia poważnej awarii - Zadanie realizowane przez prowadzącego zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku.

Zadania w ramach nadzwyczajnych zagrożeń środowiska realizowane na terenie Gminy Reńska Wieś zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 21. Realizacja zadań w latach 2023-2024.

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2023	2024
Dofinansowanie zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kędzierzynie-Koźlu (przekazanie środków na fundusz wsparcia	30 000,00	20 000,00
Funkcjonowanie ochotniczych straży pożarnych na terenie gminy, w zakresie utrzymania gotowości bojowej, zakupu sprzętu, paliwa, opału, energii, badań technicznych pojazdów, badań i wynagrodzeń kierowców, ubezpieczeń majątkowych, udzieloną dotacją dla OSP w Długomiłowicach	349 749,84	326 530,00
Dofinansowanie zakupu sprzętu ratowniczego oraz sprzętu ochrony indywidualnej	3 000,00	-
Przebudowa, rozbudowa remizy OSP Mechnica z nadbudową o pomieszczenia świetlicy wiejskiej - dokumentacja	21 000,00	-
Zakup rozpieracza kolumnowego OSP Większyce	19 012,35	-
Dotacja celowa na zakupy inwestycyjne OSP Mechnica-Kominka	-	15 000,00

5.7. Zagadnienia horyzontalne

Zadania w ramach zagadnień horyzontalnych realizowane na terenie Gminy Reńska Wieś zostały przedstawione poniżej:

- Tajniki ogrodnictwa – byliny i trawy ozdobne,
- Ekologiczne warsztaty ogrodnicze z okazji Dnia Ziemi,
- Konkursu organizowany przez Związek Międzygminny „Czysty Region”, którego partnerem był Gminny Ośrodek Kultury w Reńskiej Wsi pod hasłem „Drugie życie rzeczy”,
- Ekologiczny spektakl teatralny w wykonaniu Teatr Ekostudio dzieciaki.

5.8. Realizacja zadań umieszczonych w planie operacyjnym Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

W tabeli umieszczono zadania z planu operacyjnego, które zaplanowane były do realizacji w Programie ochrony środowiska w latach 2023-2024.

Tabela 22. Realizacja zadań z planu operacyjnego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś.

Kierunek	Działania	Realizacja	Szczegóły
Poprawa jakości powietrza w Gminie Reńska Wieś	Ścieżki pieszo-rowerowe na zamkniętej linii kolejowej (Więszczyce - ul. Kochanowskiego w Kędzierzynie-Koźlu (Budowa ścieżki pieszo-rowerowej na terenie zlikwidowanej linii kolejowej dł. ok 850 m (tj. 500 m w gminie Reńska Wieś, 350 m w Kędzierzynie Koźlu)	Budowę zrealizowano w latach poprzednich. W 2024 roku nakłady finansowe poniesiono na utrzymanie ścieżki pieszo-rowerowej w wysokości 81 956,18 zł.	
	Termomodernizacja obiektów publicznych – budynek szkoły w Łęczcach – ZSP Pokrzywnica (Termomodernizacja obiektu szkoły: - szkoła – 630m ² – pow. użytkowa - wymiana źródła ciepła na pompy ciepła)	W 2024 roku opracowano dokumentację na wykonanie termomodernizacji - ZSP w Więszczycach - ZSP w Długomiłowicach - ZSP w Łęczcach	
	Termomodernizacja obiektów publicznych – budynek szkoły w Więszczycach – ZSP Więszczyce (Termomodernizacja obiektu szkoły: - szkoła – 638,10 m ² – pow. użytkowa - wymiana źródła ciepła na pompy ciepła)		
	Termomodernizacja z wymiana źródła ciepła w komunalnych wielorodzinnych budynkach mieszkalnych (Więszczyce ul. Kozielska 36, Reńska Wieś ul. Fabryczna 3, Długomiłowice ul. Główna 57, Gierałtowice ul. Główna 5 Własność: Gmina Reńska Wieś)	W latach 2023-2024 zadanie nie było realizowane.	
	Program wsparcia gazyfikacji Gminy Reńska Wieś – dofinansowanie indywidualnych przyłączy gazowych i zakupu kotłów	W 2024 roku zamontowano kotły gazowe w Ośrodku Zdrowia w Reńskiej Wsi. Na ten cel poniesiono nakłady w wysokości 87 777,46 zł.	
	Dokończenie ścieżki pieszo-rowerowej wokół akwenu Dębowa i budowa ścieżki stanowiącej połączenie z ścieżką pieszo-rowerowej na nieczynnym torowisku (1,3 km – dowiązanie do istniejących ścieżek)	W latach 2023-2024 zadanie nie było realizowane. Nakłady są ponoszone na utrzymanie akwenu Dębowa.	
	Dofinansowania dla mieszkańców	W latach 2023-2024 udzielane były dotacje na dofinansowanie kosztów wymiany systemów grzewczych mieszkańcom Gminy Reńska Wieś. Przekazane dotacje w: - 2023 r. – 131 000,00 zł. - 2024 r. – 110 000,00 zł.	
Poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych	Uzbrojenie terenów rekreacyjnych przy akwenu Dębowa (budowa kan. san., sieci wodociągowej, kan. deszczowej, oświetlenia terenu, zasilania w energię, dróg manewrowych i parkingów w celu uzbrojenia terenów inwestycyjnych w zakresie rekreacji i wypoczynku)	W latach 2023-2024 zadanie nie było realizowane. Nakłady są ponoszone na utrzymanie akwenu Dębowa.	

Kierunek	Działania	Realizacja	Szczegóły
	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Pociękarbiu: - budowa sieci wodociągowej z rur PE100 SDR17 Dz110 – 4,244 km. - budowa kanalizacji sanitarnej 4,456 km (z rur kamionkowych kielichowych DN200 – 3723,5 m; z rur PE Dz140 – 320 m; z rur PE Dz200 – 412,5 m; przepompownie ścieków – 2 szt. (P1, P20; zasilanie w energię – 1kpl.) - budowa dróg wewnętrznych – 701 m wraz z kan. deszczową 1712 m	W latach 2023-2024 zadanie nie było realizowane.	
	Budowa kanalizacji sanitarnej w cz. Długomiłowic, Dębowej, Poborszowie, Mechnicy, Kamionce z przesylem do oczyszczalni w Kędzierzynie-Koźlu (20,6 km)	W latach 2023-2024 wybudowano kanalizację sanitarną w: - sołectwie Poborszów na którą poniesiono nakłady 11 910 545,60 zł. oraz za etap II – 3 388 474,19 zł. - Więszycach przy ul. Złotej, Miłej, Pogodnej, Miodowej – poniesione nakłady 856 470,14 zł. - Kamionce w ul. Szkolnej – poniesione nakłady – 583 508,84 zł.	
Kształtowanie systemu przyrodniczego, ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej	Rewitalizacja zabytkowego parku w Długomiłowicach i Naczysławkach (Budowa ciągów pieszo-rowerowych, mostu (kładki) na Olszy, zagospodarowanie skwerów, miejsc do rekreacji i wypoczynku, analiza drzewostanu)	W latach 2023-2024 zadanie nie było realizowane.	
	Pielęgnacja terenów zieleni na terenie gminy	Zadanie realizowane na bieżąco	
	Zabiegi pielęgnacyjne drzew		
Polepszenie wiedzy o stanie środowiska przyrodniczego regionu w celu wzmocnienia jego ochrony	Wsparcie edukacji ekologicznej mieszkańców	M.in. realizowano: - Tajniki ogrodnictwa – byliny i trawy ozdobne - Ekologiczne warsztaty ogrodnicze z okazji Dnia Ziemi - Konkursu organizowany przez Związek Międzygminny „Czysty Region”, którego partnerem był Gminny Ośrodek Kultury w Reńskiej Wsi pod hasłem „Drugie życie rzeczy” - Ekologiczny spektakl teatralny w wykonaniu Teatr Ekostudio dzieciaki	
Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchia postępowania z odpadami	Gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym m.in.: odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Zrealizowane – zadanie realizowane przez Związek Międzygminny „Czysty Region”	
	Dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest	W latach 2023-2024 realizowano zadanie i w poszczególnych latach poniesiono koszty w: - 2023 roku – 64 152,00 zł. - 2024 roku – 23 800,00 zł.	

6. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś zostały określone wskaźniki postępów i skutków realizacji programu. Poniżej w tabeli określono zestaw wskaźników w odniesieniu do wartości bazowych, obejmujący wszystkie obszary interwencji środowiska, w oparciu o dane aktualnie dostępne, co pozwala na zobrazowanie kategorii ilościowych i jakościowych, powszechnych w ocenianiu stanu środowiska. Pozyskanie danych wskaźnikowych opiera się głównie na standardowo dostępnych źródłach: danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego oraz danych GIOŚ-RWMŚ. Na podstawie tak przygotowanego zestawu wskaźników możliwe jest określenie tendencji zmian w poszczególnych obszarach interwencji. Zastosowano następujące oznaczenia w tabeli ze wskaźnikami monitoringu:

- poprawa wskaźnika,

- pogorszenie wskaźnika,

- brak wyraźnej tendencji/istotnych zmian lub brak danych.

Tabela 23. Wskaźniki monitoringu dla Gminy Reńska Wieś w odniesieniu do wartości bazowych

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Uwagi/trendy
Klimat i powietrze atmosferyczne					
1.	Stężenie średnioroczne NO ₂ na najbliższej stacji pomiarowej	µg/m ³	Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 14	Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 13	Wyniki pomiarów mieszczą się w zakresie wartości dopuszczalnych. Wartość zmierzona uległa niewielkiej poprawie
2.	Stężenie SO ₂ czas uśredniania 24-h na najbliższej stacji pomiarowej	µg/m ³	Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 14	Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 10	Wyniki pomiarów mieszczą się w zakresie wartości dopuszczalnych. Wartość zmierzona uległa niewielkiej poprawie
3.	Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 na najbliższej stacji pomiarowej	µg/m ³	PM10: Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 27 PM2,5: Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 20	PM10: Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 22 PM2,5: Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 15	Wyniki pomiarów dla wartości średniorocznej pyłu zawieszonego PM10 oraz PM2,5 mieszczą się w zakresie wartości dopuszczalnych (dla PM10 spadek z 27 do 22 µg/m ³ . Dla wartości średniorocznej pyłu zawieszonego PM2,5 spadek z 20 do 15 µg/m ³ .
4.	Stężenie średnioroczne benzenu	µg/m ³	Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 2,9 Kędzierzyn-Koźle, ul. Kościuszki: 1,9 Kędzierzyn-Koźle, ul. Skarbowa: 1,3 Kędzierzyn-Koźle, ul. Szkolna: 2,5 Kędzierzyn-Koźle, ul. Ks. Opolskich: 1,7	Kędzierzyn-Koźle, ul. B. Śmiałego: 1 Kędzierzyn-Koźle, ul. Kościuszki: 1 Kędzierzyn-Koźle, ul. Skarbowa: 1 Kędzierzyn-Koźle, ul. Szkolna: 1 Kędzierzyn-Koźle, ul. Ks. Opolskich: 1	Wyniki pomiarów w 2021 i 2022 roku mieszczą się w zakresie wartości dopuszczalnych. Wartości zmierzone uległy poprawie
5.	Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne lub wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji – klasyfikacja strefy w której leży gmina	klasa jakości	Klasa C: PM10, PM2,5, B(a)P	Klasa C: B(a)P	Obecnie w strefie opolskiej do przekroczeń wartości dopuszczalnych dochodzi jedynie dla B(a)P.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Uwagi/trendy
Klimat akustyczny					
6.	Długość remontowanych/modernizowanych dróg na terenie gminy	km	10,1055	5,7935	Każdego roku na terenie gminy modernizacji i remontom poddaje się określone w planach inwestycyjnych długości dróg. Remonty i modernizacje dróg na terenie gminy wykonywane były wg potrzeb i możliwości finansowych. Realizacja tych zadań uznawana jest za realizację celu w tym obszarze
Pola elektromagnetyczne					
7.	Wartość pomiarowa PEM na terenie gminy lub średnia wartość PEM dla terenów wiejskich województwa opolskiego	V/m	brak wartości średnich dla terenów wiejskich - miasta poniżej 20 tys. mieszkańców: 0,48	wartość średnia dla gmin wiejskich województwa opolskiego: 0,31 V/m	Brak możliwości porównania ze względu na zmianę charakteru klasyfikacji wartości średnich w roku bazowym
Zasoby i jakość wód					
8.	Jakość wód podziemnych	Wg obowiązującej klasyfikacji	brak pomiarów	brak pomiarów	Brak możliwości porównania ze względu na brak pomiarów w 2021 i 2022 roku
9.	Jakość wód powierzchniowych	Wg obowiązującej klasyfikacji	Stan/potencjał ekologiczny nie był określany. <u>Elementy biologiczne:</u> - JCWP Dopływ spod Więszyc: II klasa, - JCWP Trzciniec: III klasa, <u>Elementy hydromorfologiczne:</u> - JCWP Dopływ spod Więszyc: III klasa, - JCWP Trzciniec: III klasa, <u>Elementy fizykochemiczne:</u> - JCWP Dopływ spod Więszyc: >II klasa, - JCWP Trzciniec: >II klasa,	Stan/potencjał ekologiczny nie był określany. <u>Elementy biologiczne:</u> - dla jednej JCWP określono III klasę elementów biologicznych, - dla dwóch JCWP nie określono klasy elementów biologicznych. <u>Elementy hydromorfologiczne:</u> - nie były określane <u>Elementy fizykochemiczne:</u> - dla trzech JCWP określono >II klasę elementów fizykochemicznych,	Brak możliwości porównania ze względu na brak określenia stanu/potencjału ekologicznego oraz pomiary poszczególnych elementów wód dla różnych JCWP

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Uwagi/trendy
			<u>Elementy fizykochemiczne – spec. Zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne:</u> nie były określane	<u>Elementy fizykochemiczne – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne:</u> - nie były określane	
Gospodarka wodno-ściekowa					
10.	Zwodociągowanie gminy	%	99,9	99,9	Wskaźnik zwodociągowania gminy nie uległ zmianie
11.	Skanalizowanie gminy	%	80,11	87,0	Wskaźnik skanalizowania gminy wzrósł o 6,89 punktu procentowego
12.	Długość sieci kanalizacyjnej	km	92,22	95,5	Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wzrosła o 3,28 km
13.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	dam ³	262,3	294,0	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem wzrosło o 31,7 dam ³
14.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	121,57	124,0	Długość sieci wodociągowej wzrosła o 2,43 km
15.	Zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³ /rok	28,2	31,7	Zużycie wody na 1 mieszkańca wzrosło o 3,5 m ³ /mieszkańca/rok
Zasoby geologiczne					
16.	Liczba przypadków wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji	szt.	0	0	Nie notowano przypadków wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji
Gleby					
17.	Powierzchnia gruntów zrehabilitowanych w ciągu roku	ha	0,00	0,00	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem nie uległa zmianie – w latach 2023-2024 nie dokonywano rekultywacji gruntów

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Uwagi/trendy
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
18.	Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku	Mg	1 280,18	1 238,18	Ogólna ilość zebranych zmieszanych odpadów komunalnych zmalała o 3,3 % (42 Mg).
19.	Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku	Mg	2 231,55	2 160,85	Ilość odpadów komunalnych zebranych w selektywnie zmalała o 3,2 % (70,1 Mg).
20.	Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu wytworzonych odpadów	%	63,5	63,6	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów wzrósł o 0,1 punktu procentowego
21.	Ilość odpadów zawierających azbest przewidziana do usunięcia z terenu gminy	Mg	758,031		Odpady zawierające azbest należy usunąć z terenu gminy do końca 2032 r.
Zasoby przyrodnicze					
22.	Powierzchnia prawnie chroniona ogółem (bez obszarów Natura 2000)	ha	517,3	517,3	Powierzchnia prawnie chroniona ogółem (bez obszarów Natura 2000) nie uległa zmianie
23.	Obszary NATURA 2000	szt.	0,00	0,00	Na terenie gminy nie występują obszary NATURA 2000
24.	Parki Krajobrazowe	ha	0,00	0,00	Na terenie gminy nie występują parki krajobrazowe
25.	Rezerваты	ha	0,00	0,00	Na terenie gminy nie występują rezerваты przyrody
26.	Obszary chronionego krajobrazu	ha	514,23	514,23	Powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu nie uległa zmianie
27.	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	ha	0,00	0,00	Na terenie gminy nie występują zespoły przyrodniczo- krajobrazowe
28.	Użytki ekologiczne	ha	2,80	2,80	Powierzchnia użytków ekologicznych nie uległa zmianie
29.	Pomniki przyrody	szt.	2	2	Ilość pomników przyrody nie uległa zmianie

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Uwagi/trendy
30.	Lesistość gminy	%	9,4	9,4	Wskaźnik lesistości gminy nie uległ zmianie
31.	Powierzchnia lasów	ha	925,90	926,38	Powierzchnia lasów wzrosła o 0,48 ha
32.	Powierzchnia gruntów leśnych	ha	943,65	946,02	Powierzchnia gruntów leśnych wzrosła o 2,37 ha
Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska					
33.	Liczba miejscowych zagrożeń w ciągu roku: - lokalne: - małe: - średnie: - duże:	szt.	49 5 1 0	75 8 1 1	Liczba miejscowych zagrożeń według informacji podawanej przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej i charakteryzuje się coroczną zmiennością. Trudno jest na tej podstawie rozstrzygać o poprawie czy pogorszeniu wskaźnika
Monitoring i zarządzanie środowiskiem					
34.	Nakłady na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (majątkowe) ogółem	zł	362 116,87	747 825,10	Nakłady na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska wzrosły o 385 708,23 zł

Źródło: Opracowanie własne, GUS Bank danych Lokalnych, GIOŚ-RWMŚ Opole

6.1 Analiza wskaźników monitoringu POŚ

Analizując tendencję wskaźników w tabeli monitorowania:

- stan środowiska dla 18 wskaźników określony został jako bez zmian w odniesieniu do wartości bazowych,
- dla 14 wskaźników zanotowano zmianę na (+) w odniesieniu do wartości bazowych,
- dla 2 wskaźników zanotowano zmianę na (-) w odniesieniu do wartości bazowych.

Obecnie Gmina Reńska Wieś posiada aktualny Program Ochrony Środowiska, którego realizacja jest przedmiotem systematycznego procesu monitorowania i oceny. Zgodnie z wymogiem ustawowym co dwa lata Wójt sporządza raport z jego realizacji. Dla efektywnego wdrażania Programu konieczne jest regularne zbieranie, analiza i ocena danych. System monitoringu skupia się przede wszystkim na efektywności wdrażanych działań i zadań oraz opiera na obiektywnych i dostępnych wskaźnikach monitorowania, których porównanie w kolejnych raportach daje obraz gradientu zachodzących zmian w środowisku Gminy Reńska Wieś.

7. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA

Przyjęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś priorytety, cele i działania zgodne były z kierunkami obowiązującej dla Programu Ochrony Środowiska Polityki Ekologicznej Państwa 2030. Skonkretyzowanie zadań dotyczy Gminy, jednak obejmuje także tematycznie funkcjonowanie innych jednostek i podmiotów na terenie gminy. Akceptacja przez Gminę celów i zadań w przyjętym Programie Ochrony Środowiska nie oznacza powstania budżetu inwestycyjnego na potrzeby Programu Ochrony Środowiska. System budżetowy samorządów obejmuje 1 rok działania, a więc planowanie odbywa się w krótkim cyklu i dostosowywane jest do doraźnych ram i sytuacji. Realizacja Programu w miarę jego realizacji stwarza więc problemy, tak natury finansowej (trudność w pozyskaniu środków finansowych dysponując niewielkim udziałem własnym) jak i innej natury (np. nadrabianie niedoinwestowania z lat poprzednich, zmieniające się potrzeby bieżące mieszkańców, czynniki zewnętrzne, zmiana ustawodawstwa etc.)

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku określano miary celów głównych dla każdego obszaru interwencji. Takie podejście (zgodne z obowiązującymi obecnie Wytocznymi Ministra Środowiska do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska) skutkuje koniecznością wyznaczenia wartości miar celów głównych, przyjętych w Programie. Stopień realizacji celów głównych i wielkości miary celu w odniesieniu do wartości bazowych przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 24. Wartości mierników celów głównych dla poszczególnych obszarów interwencji w odniesieniu do wartości bazowych

L.p.	Obszar interwencji	Miara celu	Wartość		Uwagi
			bazowa	aktualna	
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Liczba zanieczyszczeń w strefie sklasyfikowanych jako "C"	3	1	Obecnie w strefie opolskiej do przekroczeń wartości dopuszczalnych dochodzi jedynie dla B(a)P.
2.	Zagrożenia hałasem	Długość zmodernizowanych dróg na terenie gminy w ciągu roku w km	10,1055	5,7935	Każdego roku na terenie gminy modernizacji i remontom poddaje się określone w planach inwestycyjnych długości dróg. Remonty i modernizacje dróg na terenie gminy wykonywane były wg potrzeb i możliwości finansowych. Realizacja tych zadań uznawana jest za realizację celu w tym obszarze
3.	Pola elektromagnetyczne	Wartość PEM zmierzona na terenie gminy lub średnia wartość PEM dla terenów wiejskich województwa opolskiego	brak pomiarów	wartość średnia dla gmin wiejskich województwa opolskiego: 0,31 V/m	Brak możliwości porównania ze względu na brak pomiarów w roku bazowym
4.	Gospodarowanie wodami	Stan/potencjał ekologiczny dla JCWP na terenie gminy	Stan/potencjał ekologiczny nie był określany. <u>Elementy biologiczne:</u> - JCWP Dopływ spod Więszyc: II klasa, - JCWP Trzciniec: III klasa, <u>Elementy hydromorfologiczne:</u> - JCWP Dopływ spod Więszyc: III klasa, - JCWP Trzciniec: III klasa, <u>Elementy fizykochemiczne:</u> - JCWP Dopływ spod Więszyc: >II klasa,	Stan/potencjał ekologiczny nie był określany. <u>Elementy biologiczne:</u> - dla jednej JCWP określono III klasę elementów biologicznych, - dla dwóch JCWP nie określono klasy elementów biologicznych. <u>Elementy hydromorfologiczne:</u> - nie były określane <u>Elementy fizykochemiczne:</u> - dla trzech JCWP określono >II klasę	Brak możliwości porównania ze względu na brak określenia stanu/potencjału ekologicznego oraz pomiary poszczególnych elementów wód dla różnych JCWP

			- JCWP Trzciniec: >II klasa, <u>Elementy</u> <u>fizykochemiczne –</u> <u>spec.</u> <u>Zanieczyszczenia</u> <u>syntetyczne i</u> <u>niesyntetyczne:</u> nie były określane	elementów fizykochemicznych, <u>Elementy</u> <u>fizykochemiczne –</u> <u>specyficzne</u> <u>zanieczyszczenia</u> <u>syntetyczne</u> <u>niesyntetyczne:</u> - nie były określane	
5.	Zasoby geologiczne	Liczba udokumentowanych złóż surowców mineralnych [szt.] <i>Udokumentowane zasoby bilansowe kopalin [tys. ton]</i>	5 złóż: Zasoby i wydobywanie wg tabeli nr 11	5 złóż: Zasoby i wydobywanie wg tabeli nr 11	Według danych PIG-PIB liczba złóż nie uległa zmianie. Zasoby złóż także pozostały bez zmian, wydobywanie nie było prowadzone
6.	Gleby	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem w ha	10,99	10,99	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem nie uległa zmianie
7.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów	63,5	63,6	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów wzrósł o 0,1 punktu procentowego
8.	Zasoby przyrodnicze	Powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ogółem w ha	517,3	517,3	Powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ogółem nie uległa zmianie
9.	Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba miejscowych zagrożeń w ciągu roku: - małe: - lokalne: - średnie: - duże:	49 5 1 0	75 8 1 1	Liczba miejscowych zagrożeń według informacji podawanej przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej i charakteryzuje się coroczną zmiennością. Trudno jest na tej podstawie rozstrzygać o poprawie czy pogorszeniu wskaźnika.

Wartości mierników celów głównych, analizując tendencję mierników celów w odniesieniu do wartości bazowych:

- dla 6 mierników określono stan jako bez zmian w odniesieniu do wartości bazowych,
- dla 3 mierników zanotowano zmianę na (+) w odniesieniu do wartości bazowych,
- dla żadnego miernika nie zanotowano zmiany na (-) stanu w odniesieniu do wartości bazowych.

Duża część zadań zawartych w Programie wpisuje się w pożądaną przez ogół mieszkańców gminy kierunki - np. poprawę stanu powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego, wód powierzchniowych i podziemnych. Analizując przyjęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś zadania należy stwierdzić:

- zrealizowane zostały najważniejsze zadania w zakresie ochrony powietrza, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, edukacji ekologicznej, ochrony przyrody oraz gospodarki odpadami,
- dodatkowo w różnych komponentach środowiska zrealizowano szereg zadań nie ujętych w Programie, jednakże wpisujących się w ramy ogólnie pojętej ochrony środowiska.

Powodem braku realizacji niektórych zadań było:

- braki środków finansowych na realizację niektórych zadań,
- przesunięcie terminu realizacji zadania na kolejne lata,
- zmiana priorytetów wykonawczych w realizacji zadań na terenie gminy,
- bieżąca ocena sytuacji i potrzeb na terenie gminy.

8. DIAGNOZA, PROPOZYCJE NOWYCH PRIORYTETÓW I KRYTERIÓW ICH WYŁONIENIA

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy - Prawo ochrony środowiska nastąpiła zmiana sposobu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska. Obecnie jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Przeprowadzona analiza zakresu i stopnia realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś odbywała się w czasie obowiązywania Polityki Ekologicznej Państwa 2030. Rolą "Polityki ekologicznej państwa" jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Cel główny "Polityki..." - *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców* został przeniesiony wprost ze Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej jednostki samorządu terytorialnego.

Obecny Program Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś oparty jest na zapisach następujących aktualnych dokumentów:

- *Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 roku* (Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity) definiuje ono ogólne wymagania w odniesieniu do programów ochrony środowiska opracowywanych dla potrzeb województw, powiatów i gmin,
- "Polityka ekologiczna państwa 2030" jest najważniejszą strategią w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument stanowi podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Rolą "Polityki ekologicznej państwa" jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Cel główny "Polityki..." - *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców* został przeniesiony wprost ze Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych

ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

9. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku stanowił podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie w latach 2023-2024. Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach - od krajowego do gminnego - jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Analizując realizację programu na poziomie gminnym należy pamiętać, że praktycznie zadania o charakterze wykonawczym, czyli mające bezpośredni wpływ na stan środowiska i związane z jego ochroną przed szkodliwym oddziaływaniem, obciążają samorząd gminy oraz podmiotów gospodarczych i mieszkańców. Charakter zadań z zakresu ochrony środowiska wykonywany przez samorząd gminy wpływa na możliwości bezpośredniej i pośredniej ochrony środowiska na terenie gminy.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w latach 2023-2024 - do najważniejszych z nich można zaliczyć zadania w zakresie:

- ochrony powietrza,
- ochrony przed hałasem,
- ochrony wód,
- ochrony przyrody,
- gospodarki odpadami.

Podsumowując należy zauważyć, iż większość zadań została zrealizowana lub jest w trakcie realizacji (zadania o charakterze ciągłym).

10. LITERATURA

1. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Reńska Wieś na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku.
2. Sprawozdania z realizacji budżetu Gminy Reńska Wieś za lata 2023 i 2024.
3. Rejestr form ochrony przyrody publikowany przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.
4. Strategiczna mapa hałasów dla województwa opolskiego SMH 2022.
5. Program Ochrony Środowiska przez hałas dla województwa opolskiego 2024.
6. Ocena jakości powietrza za 2023 i 2024 rok, GIOŚ-RWMŚ.
7. Ocena jakości wód powierzchniowych, GIOŚ-RWMŚ.
8. www.stat.gov.pl, Bank Danych Lokalnych.
9. Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2023 i 31.12.2024 r.